

INSTITUTI I KOSOVËS PËR DREJTËSI
KOSOVO LAW INSTITUTE
KOSOVSKI INSTITUT PRAVDE

15/2019

PROGRESI DHE REGRESI I KËSHILLAVE

RAPORT I MONITORIMIT TË KËSHILLIT GJYQËSOR DHE KËSHILLIT PROKURORIAL
(1 PRILL – 30 QERSHOR 2019)

PRISHTINË, 2019

Autor: Gzim Shala

Ekipi i Redaktorëve: Ehat Miftaraj, Betim Musliu dhe Yll Zekaj

Asnjë pjesë e këtij materiali nuk mund të printohet, kopjohet, shumëfishohet në çdo formë elektronike ose të shtypur, ose në çdo formë të shumëfishimit tjetër pa pajtimin e Institutit të Kosovës për Drejtësi.

Përmbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi ekskluzive e Institutit të Kosovës për Drejtësi - IKD dhe ajo nuk pasqyron pikëpamjet e Byrosë së Narkotikëve Ndërkombëtar dhe Çështjeve të Zbatimit të Ligjit (INL) - Departamenti i Shtetit Amerikan dhe NED-it.

RRETH IKD

IKD, Instituti i Kosovës për Drejtësi, është organizatë jo-qeveritare dhe jo-fitimprurëse e politikave publike, fabrikë e mendimeve e specializuar në sektorin e drejtësisë.

IKD

Rr. Rustem Statovci

Prishtinë

E: info@kli-ks.org

www.kli-ks.org

Përkrahur nga:

**National Endowment
for Democracy**

Supporting freedom around the world

Nëntor 2019

Prishtinë, Republika e Kosovës

Përmbajtja

1.	Përmbledhje ekzekutive	6
2.	Metodologjia	8
3.	Miratimi i legjislacionit sekondar në Këshillin Gjyqësor të Kosovës.....	9
3.1.	Rregullore për Rekrutimin, Emërimin, Trajnimin, Shpërblimin, Disiplinimin dhe Lirimin nga Detyra të Gjyqtarëve Porotë.....	10
3.2.	Rregullore për Organizimin dhe Funkcionalizimin e Departamentit Special në Kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit.....	11
3.3.	Rregullore për Procedurën e Ndërmjetësimit të Lëndëve të Gjykatave.....	12
3.4.	Rregullore për Ndryshimin dhe Plotësimin e Rregullores për Trajnimin e Gjyqtarëve....	13
3.5.	Rregullore për Procedurën Disiplinore të Gjyqtarëve.....	13
4.	Llogaridhënia në sistemin gjyqësor dhe mekanizmat e kontrollit.....	16
4.1.	Raporti Vjetor i Punës së KGJK-së për vitin 2018	17
4.2.	Raporti i punës së gjykatave për vitin 2018.....	17
4.3.	Vlerësimi i performancës së gjyqtarëve dhe masat disiplinore.....	18
4.4.	Raportimi i Kryetarëve të Gjykatave para Këshillit Gjyqësor të Kosovës.....	20
4.5.	Transparenca dhe llogaridhënia publike e sistemit gjyqësor	20
4.6.	Avancimi dhe transferimi i Gjykatësve.....	22
4.6.1.	Monitorimi i takimeve të Këshillit Gjyqësor të Kosovë	23
4.7.	Diskutimet e anëtarëve të KGJK-së gjatë miratimit të politikave.....	24
5.	Miratimi i legjislacionit sekondar nga Këshilli Prokurorial i Kosovës.....	28
5.1.	Rregullore për Shërbimin e Komunikimit Publik në Sistemin Prokurorial	29
5.1.1.	Kundërligjshmëria e kontrollit të plotë të Kryeprokurorit të Shtetit në çdo informacion që plasohen në publik	30
5.2.	Rregullore për Procedurën e Ndërmjetësimit të Rasteve nga Prokuroria	32
5.3.	Rregullore për Procedurën Disiplinore të Prokurorëve.....	34
6.	Llogaridhënia dhe integriteti në sistemin prokurorial dhe mekanizmat e kontrollit	37
6.1.	Raporti vjetor i Punës së Prokurorit të Shtetit për vitin 2018	38
6.2.	Raporti Vjetor i Punës së Këshillit Prokurorial të Kosovës për vitin 2018.....	39
6.3.	Vlerësimi i performancës së prokurorëve dhe masat disiplinore	39
6.4.	Raportimi i Kryeprokurorëve para KPK-së	40
6.5.	Transparenca dhe llogaridhënia publike e sistemit prokurorial	41
6.6.	Monitorimi i takimeve të Këshillit Prokurorial të Kosovës	42
6.6.1.	Diskutimet e anëtarëve të KPK-së gjatë miratimit të politikave/publikimi i vendimeve..	43
7.	Gjetjet e veçanta të monitorimit të IKD-së për KGJK dhe KPK	46
7.1.	Procesi i rekrutimit të gjyqtarëve të departamenteve speciale	46
7.2.	“Kërcënimi” i Sindikatës së Judikaturës për futje në grevë	47

7.3.	Kërcënimi me bombë në KGJK	49
7.4.	Ndërprerja e procesit për zgjedhjen e Kryeprokurorit të PSRK-së	50
7.5.	KPK në mënyrë të kundërligjshme shpërblen me pozitën e UD Kryeprokurorit të Prishtinës prokurorin Kujtim Munishi	52
7.6.	Dështimi në praktikë i Rregullores së KPK-së për Shërbimin e Komunikimit.....	54
7.7.	“Lufta e ftohtë” e KPK-së me Shqipdon Fazliun.....	56
8.	Rekomandime:	57

Shkurtesat

IKD	Instituti i Kosovës për Drejtësi
KD	Komisioni Disiplinor
KGJK	Këshilli Gjyqësor i Kosovës
KPK	Këshilli Prokurorial i Kosovës
MD	Ministria e Drejtësisë
OAK	Oda e Avokatëve të Kosovë
PA	Prokuroria e Apelit
PSH	Prokurori i Shtetit
PSRK	Prokuroria Speciale e Republikës së Kosovës
PTh	Prokurori Themelore
SKGJK	Sekretariati i Këshillit Gjyqësor të Kosovës
SKPK	Sekretariati i Këshillit Prokurorial të Kosovës
U.d.	Ushtrues Detyre
ZKSH	Zyra e Kryeprokurorit të Shtetit
ZPD	Zyra e Prokurorit Disiplinor

1. Përmbledhje ekzekutive

Këshilli Gjyqësor dhe Këshilli Prokurorial edhe gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 janë përballur me mungesë efikasiteti, llogaridhënie dhe integriteti në ushtrimin e përgjegjësiwe kushtetuese dhe ligjore. Instituti i Kosovës për Drejtësi (IKD) si rezultat i monitorimit sistematik që u bënë dy këshillave tash e disa vite, vlerëson se këto institucione, kompetencat dhe përgjegjësitë e përcaktuara me Kushtetutë dhe ligj, nuk kanë qenë në gjendje që t'i zbatojnë në praktikë.

Kushtetuta dhe ligji i aplikueshëm përcaktojnë se KGJK dhe KPK, autoritetin e tyre në raport me gjykatat dhe prokuroritë e ushtrojnë përmes mekanizmave të kontrollit siç janë vlerësimi i performancës së gjykatësve dhe prokurorëve, kryetarëve të gjykatave dhe kryeprokurorëve si dhe përmes mekanizmit të disiplinimit të tyre në rastet kur ata shkelin Kodin e Etikës dhe Sjelljes Profesionale. Tremujori i dytë i vitit 2019, sikurse edhe vitet e mëhershme nuk ka shënuar progres në drejtim të shtimit të efikasitetit të këtyre mekanizmave të kontrollit, veçanërisht tek sistemi gjyqësor. Në anën tjetër, gjatë vitit 2019 janë shënuar shumë raste kur gjykatës, prokuror, kryetar të gjykatave dhe kryeprokuror të caktuar kanë rënë në kundërshtim me parimet dhe Kodin e Etikës, por asnjë prej tyre nuk është shkarkuar për shkak të performancës së dobët apo për shkak të masave disiplinore. Përgjatë vitit 2019, e cila gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, përmes masës disiplinore ka propozuar për shkarkim një prokuror, si dhe ka degraduar një prokuror tjetër brenda sistemit prokurorial.

Sipas legjislacionit primar dhe sekondar, KGJK dhe KPK obligohen që çdo tre (3) muaj të ftojnë Kryetarët e Gjykatave, respektivisht Kryeprokurorët e Prokurorive për të raportuar para anëtarëve të këshillave. Përdërisa KGJK këtë obligim ligjor e ka përmbushur, KPK nuk është marrë fare me këtë çështje.

Nga monitorimi sistematik, IKD ka gjetur se mungon debati në mes anëtarëve të KGJK-së dhe KPK-së, sidomos debati dhe kontributi përmbajtësor i tyre gjatë takimeve ku trajtohen politikat, strategjitë, dhe dokumentet relevante për miratim. Gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, KPK përsëri ka një ngritje kuantitative në këtë drejtim, derisa KGJK ka një regres të theksuar.

Përkundër faktit se ka një ngritje relative të efikasitetit të dy këshillave në miratimin e legjislacionit sekondar, për shkak të akumulimit të madh të obligimeve të pazbatuara ndër vite nga të dy këshillat, ende kemi rregullore të pa miratuara, obligimi për miratimin e së cilave ka qenë qysh nga ligjet e kaluara, të cilat tanimë janë shfuqizuar.

IKD përgjatë monitorimit të KGJK-së ka gjetur se nuk është përmbushur obligimi ligjor për themelimin e degëve të reja të Gjykatës Themelore të Prishtinës në Komunën e Fushë Kosovës dhe Obiliqit. Sikurse përcaktohet në ligj, themelimi i tyre do të ndikonte në shkarkimin e Gjykatës më të ngarkuar me lëndë në vend, asaj në Prishtinë, si dhe do të rriste qasjen në drejtësi për qytetarët e këtyre komunave. Ligji me të cilin ishte përcaktuar ky obligim ligjor tanimë është shfuqizuar dhe ka hyrë në fuqi ligji i ri, i cili përsëri përcakton themelimin e këtyre 2 degëve, si dhe disa degëve të tjera.

Transparenca me publikun, mediat dhe shoqërinë civile, mbetet ende sfidë për KGJK-në dhe KPK-në, të cilën sfidë asnjëri këshill nuk ka vullnet ta tejkalojë. Sa i përket KGJK-së, të gjeturat e IKD-së për transparencën e KGJK-së gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 tregojnë se nëse e shikojmë tremujorin e dytë të këtij viti si periudhë të ndarë, KGJK ka një progres të theksuar të transparencës në disa fusha të caktuara. Sa i përket periudhave të kaluara, përkatësisht akteve nënligjore që KGJK ka nxjerrë para 1 prillit 2019, pothuajse është ruajtur status quo, në kuptim që KGJK as gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 nuk ka bërë publikimin e atyre dokumenteve.

Ndërsa, sa i përket sistemit prokurorial, IKD gjenë se ky sistem ka një regres rapid sa i përket nivelit të transparencës, sidomos pas centralizimit të informacionit prokurorial nga Kryeprokurori i Shtetit, përmes Rregullores së KPK-së për Shërbimin e Komunikimit në Sistemin Prokurorial. Gjatë vitit 2018, përqindja e kërkesave për qasje në dokumente publike dhe informata në të cilat IKD nuk kishte marrë përgjigje kishte qenë 51.45%, derisa kjo përqindje kishte rënë gjatë tremujorit të parë të vitit 2019 në 19.23%, i cili fakt në raportin e kaluar të IKD-së është evidentuar si progres. Por, gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, pra pas centralizimit të informacionit nga ZKSH, kjo përqindje është ngritur në 81.03%. Kjo e dhënë flet për atë se sistemi prokurorial tanimë është pothuajse hermetikisht i mbyllur dhe plotësisht jo transparent, përpos rasteve përjashtuese.

IKD ka gjetur se Këshillat vazhdojnë me qasjen e njëjtë në raport me marrjen e vendimeve si dhe miratimin e legjislacionit sekondar, duke bërë shkelje të vazhdueshme të ligjit. Këto veprime të Këshillave, cenojnë rëndë ligjshmërinë dhe legjitimitetin e sistemit të drejtësisë në Kosovë. Po ashtu, si në KGJK ashtu edhe në KPK mungon qasja profesionale në raport me draftimin e legjislacionit sekondar të këshillave.

Për më tepër, IKD vlerëson se legjislacioni pozitiv në Kosovë, iu ka siguruar pavarësi të plotë të dy Këshillave në ushtrimin e funksioneve dhe përgjegjësi të tyre. Kjo pavarësi ka filluar të keqpërdoret nga dy Këshillat, duke zbatuar ligjin sipas interesave individuale të personave të caktuar brenda sistemit, ku për shumë raste konkrete, IKD vazhdimisht ka ngritur shqetësime publikisht.

Mungesa e vullnetit dhe integritetit të dy këshillave për t'i përmbushur me efikasitet, integritet dhe profesionalizëm obligimet e tyre kushtetuese dhe ligjore është mesazhi më i keq që këta dy këshilla mund të përçojnë tek gjykatësit dhe prokurorët, si dhe tek publiku i gjerë. Kjo qasje e shndërron në parim të punës joefikasitetin, mungesën e llogaridhënies dhe pandëshkueshmërinë.

2. Metodologjia

IKD me qëllim që të përpilojë një raport sa më gjithëpërfshirës dhe analitik, në lidhje me zbatimin e pakos së ligjeve të gjyqësorit, ka përdorur metodologji të përzier të hulumtimit. Në fokus të monitorimit kanë qenë takimet publike dhe aktivitetet e KGJK-së dhe KPK-së. Gjithashtu, IKD ka monitorues në të gjitha Gjykatat, degët e Gjykatave dhe Prokuroritë e Republikës së Kosovës, të cilët monitorojnë me fokus të veçantë trajtimin e rasteve të korrupsionit, rastet e tjera penale, rastet civile, administrative dhe ekonomike. Krahas këtij obligimi, monitoruesit e IKD-së janë të fokusuar në zbatimin e obligimeve ligjore nga ana e bartësve të funksioneve gjyqësore dhe prokuroriale si dhe stafit mbështetës. Monitorimi fokusohet në baza ditore tek performanca e Gjykatave dhe Prokurorive në zbatimin e ligjit, politikave dhe planeve të veprimit të cilat miratohen nga KGJK dhe KPK. Të gjitha gjetjet e monitorimit, grumbullohen në Qendrën e IKD-së në Prishtinë, në të cilën, analistët juridikë të Institutit, zhvillojnë hulumtim ligjor dhe praktik me të dhënat e terenit. Kjo metodologji e hulumtimit ofron mundësi praktike që të bëhet identifikimi i problemeve dhe të analizohen të gjitha çështjet që janë me interes në shërbim të zbatimit të ligjit.

Pas identifikimit dhe analizimit të gjetjeve dhe çështjeve problematike karshi ligjit, standardeve dhe praktikave ndërkombëtare, IKD ka zhvilluar intervista të thella me të gjithë hisedarët e bërjes së politikave dhe ligjeve për institucionet e drejtësisë dhe zbatuesit e këtyre politikave dhe ligjeve. Intervistat janë zhvilluar në bazë të indikatorëve të vendosur si rezultat i monitorimit, gjetjeve dhe vlerësimeve nga ana e analistëve juridikë të IKD-së, të cilat kanë shërbyer për të nxjerrë në pah problemet reale në fushën e legjislacionit primar dhe sekondar si dhe në zbatimin e tyre në praktikë. Intervistat e zhvilluara janë kodifikuar ashtu që çështjet dhe informatat e dala nga to janë përfshirë në raport.

Po ashtu, për të qenë sa më të saktë në identifikimin e problemeve si dhe propozimin e rekomandimeve për zgjidhje të problemeve në zbatimin e drejtë të ligjit dhe funksionimin e mirëfilltë nga KGJK dhe KPK, IKD ka analizuar bazën ligjore dhe dokumentet e tjera relevante vendore dhe ndërkombëtare, të cilat ndërlidhen me pavarësinë dhe funksionimin e Këshillit Gjyqësor dhe Prokurorial.

Në anën tjetër, për të pasur një pasqyrë më të qartë mbi progresin apo regresin e këshillave në përmbushjen e obligimeve kushtetuese dhe ligjore, IKD në këtë raport ka krahasuar të gjeturat e këtij raporti me të gjeturat e raporteve paraprake.

3. Miratimi i legjislacionit sekondar në Këshillin Gjyqësor të Kosovës

Edhe përkundër faktit se KGJK gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka miratuar gjithsej 5 rregullore, , lista e rregulloreve të cilat KGJK e ka për obligim për ti miratuar me qëllim të zbatimit të ligjeve për KGJK-në dhe Gjykatat të miratuara gjatë vitit 2018, ende është mjaft e gjatë, duke përjashtuar këtu rregulloret për të cilat KGJK ka afat ligjor për ti miratuar deri në janar të vitit të ardhshëm.

KGJK gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka miratuar këto rregullore:

- Rregullore për Rekrutimin, Emërimin, Trajnimin, Shpërblimin, Disiplinimin dhe Lirimin nga Detyra të Gjyqtarëve Porotë
- Rregullore për Organizimin dhe Funkcionalizimin e Departamentit Special në Kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit
- Rregullore për Procedurën e Ndërmjetësimit të Lëndëve të Gjykatave
- Rregullore për Ndryshimin dhe Plotësimin e Rregullores për Trajnimin e Gjyqtarëve
- Rregullore për Procedurën Disiplinore të Gjyqtarëve

Po ashtu, KGJK gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka miratuar edhe një udhëzim administrativ:

- Udhëzim Administrativ për Ndarjen e Përgjegjësiave të SKGJK-së dhe të Gjykatave në Çështjet e Personelit, Buxhetit dhe Financave, Logjistikës dhe Prokurimit

Që nga viti 2015, si rezultat i mos planifikimit të duhur të punës në KGJK dhe komisionet e saj, ky institucion edhe në fund të tre mujorit të dytë të vitit 2019, nuk ka arritur të përmbushë obligimet ligjore në hartimin dhe miratimin e rregulloreve në vijim:

1. Rregulloren për Komunikim me Publikun dhe Mediat;
2. Rregulloren për Publikimin e Aktgjykimeve;
3. Rregulloren për Gjykatën Supreme rreth menaxhimit, caktimit të gjykatësve dhe caktimit të kolegjeve dhe kryesuesve të kolegjeve;
4. Rregulloren për Gjykatën e Apelit rreth caktimit të gjykatësve në departamente për të siguruar efikasitet në trajtimin e lëndëve, caktimin e udhëheqësve të departamenteve sipas nevojës dhe që siguron se secila lëndë i caktohet kolegjeve;
5. Rregulloren për Bashkëpunëtorët Profesional;
6. Rregulloren për Vlerësimin, Disiplinimin dhe Shkarkimin e Drejtorit të SKGJK-së.

Për më tepër, me ndryshimet e ligjeve të reja, janë një sërë rregulloresh të tjera të cilat duhet të miratohen nga KGJK. Bazuar në nenin 42.18 të Ligjit për KGJK dhe nenit 43 të Ligjit për Gjykatat, KGJK duhet t'i përmbushë këto obligime deri më 2 respektivisht 10 janar 2020.

Sipas Ligjit të ri për KGJK-në, KGJK obligohet që deri më 10 janar 2020 t'i nxjerrë këto rregullore:

1. Kodi i Etikës për Gjyqtarë Porotë;
2. Kodi i Etikës për Staf Administrativ;
3. Rregullore për Zgjedhjen e Anëtarëve të KGJK-së nga Gjyqësori;
4. Rregullore për Detyrat dhe Përgjegjësitë e Komisioneve të Përhershme të KGJK-së;
5. Rregullore për Transferimin e Gjyqtarëve;
6. Rregullore për plotësimin dhe ndryshimin e Rregullores për Procedurat e Zgjedhjes, Emërimit, Vlerësimit, Pezullimit dhe Shkarkimit të Kryetarëve të Gjykatave dhe Gjyqtarëve Mbikëqyrës;
7. Rregullore për Strukturën Organizative dhe Funksionimin e SKGJK-së;
8. Rregullore për Strukturën Organizative dhe Funksionimin e Njesisë për Inspektim Gjyqësor;
9. Rregullore për Administratorët e Gjykatave;

Ndërsa, në bazë të Ligjit të ri për Gjykatat, KGJK obligohet që t'i nxjerrë këto rregullore:

1. Rregullore për Publikimin e Aktgjykimeve;
2. Rregullore për Shqyrtimin e Kërkesave për Themelimin e Degëve të Reja të Gjykatave;
3. Rregullore për Organizimin e Brendshëm të Gjykatave;
4. Rregullore për Veprimtaritë Profesionale të Gjyqtarëve;
5. Rregullore për Bashkëpunëtorët Profesional;
6. Rregullore për Arsimimin e Vazhdueshëm Ligjor të Gjyqtarëve;

3.1. Rregullore për Rekrutimin, Emërimin, Trajnimin, Shpërblimin, Disiplinimin dhe Lirimin nga Detyra të Gjyqtarëve Porotë

KGJK në takimin e mbajtur me 5 prill 2019 ka miratuar Rregulloren nr. 02/2019 për Rekrutimin, Emërimin, Trajnimit, Shpërblimin, Disiplinimin dhe Lirimin nga Detyra të Gjyqtarëve Porotë.

Me anë të kësaj rregulloreje, KGJK ka përcaktuar se procesin e rekrutimit për gjyqtarë porotë e udhëheqin gjykatat, derisa vendimin e merr KGJK. Në këtë rregullore është përcaktuar edhe kriteri që për tu emëruar gjyqtar porotë, kandidati duhet ta ketë të përfunduar me sukses trajnimin e kërkuar për gjyqtarë porotë, ku përmbajtjen dhe kohëzgjatjen e trajnimit do ta caktojë KGJK me anë të një vendimi të veçantë. Po ashtu, kjo rregullore përcakton edhe lartësinë dhe procedurën e shpërblimit apo kompensimit të gjyqtarëve porotë, si dhe përcakton procedurën dhe masat disiplinore për shkelje të supozuara të gjyqtarëve porotë.

Vonesat në miratimin e kësaj rregulloreje

Kjo rregullore ka lënë prapa memorandumin referencë SJ/7/3/00 të datës 7 mars 2000, i cili memorandum ka shërbyes plot 19 vite, derisa KGJK ka miratuar këtë rregullore.

Me 1 janar 2013 kishte hyrë në fuqi Ligji nr.03/L-199 për Gjykatat. Ky ligj kishte përcaktuar obligimin e KGJK-së për miratimin e kësaj rregulloreje.

Ky ligj është shfuqizuar me 2 janar 2019, kur edhe ka hyrë në fuqi Ligji nr.06/L-054 për Gjykatat.

Në këtë mënyra, IKD gjenë se deri në miratimin e kësaj rregulloreje, KGJK-së i janë dashur hiq më pak se 6 vite e 4 muaj e 4 dit.

Në anën tjetër, mungesën e kësaj rregulloreje IKD e kishte evidentuar në secilin raport sistematik mbi punën e KGJK-së, ku edhe kishte rekomanduar miratimin e kësaj rregulloreje.

3.2. Rregullore për Organizimin dhe Funkcionalizimin e Departamentit Special në Kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit

Më 2 janar 2019 ka hyrë në fuqi Ligji i ri për Gjykatat i cili përcakton se në kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe në kuadër të Gjykatës së Apelit do të themelohet edhe Departamenti Special për Lëndët të cilat bien në kompetencë të PSRK-së.

Neni 42 i këtij ligji ka obliguar KGJK-në që të funksionalizoj këtë departament brenda 6 muajve.

Në përmbushje të këtij obligimi ligjor dhe brenda afatit ligjor, KGJK me 23 prill 2019 ka nxjerrë Rregulloren nr.03/2019 për Organizimin dhe Funkcionalizimin e Departamentit Special në Kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit.

Me këtë rregullore, KGJK ka funksionalizuar Departamentin Special, ku ka përcaktuar kriteret dhe procedohet për zgjedhjen e gjyqtarëve që do të veprojnë në kuadër të këtij departamenti, si dhe ka përcaktuar dispozitat përkitazi me administratën e këtij departamenti.

Në të njëjtën ditë kur edhe është miratuar kjo rregullore, KGJK ka shpallur konkurs për gjyqtarë në Departamentin Special pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë si dhe për gjyqtarë të këtij Departamenti pranë Gjykatës së Apelit¹. Gjyqtarët për këto departamente janë përzgjedhur nga KGJK më 28 qershor 2019².

Ecuria e këtij procesi do të trajtohet edhe tek kapitulli i gjetjeve të veçanta të këtij raporti.

¹ "Funksionalizohet Departamenti Special, KGJK-ja shpall konkurs për gjykatës". Betimi për Drejtësi. 23 prill 2019. (<https://betimiperdrejtesi.com/funksionalizohet-departamenti-special-kgjk-ja-shpall-konkurs-per-gjykates/>). (qasur së fundi më 29 korrik 2019).

² "KGJK-ja, emëroi Gjyqtarët në Departamentin Special në kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit". 28 qershor 2019. KGJK. (www.gjyqesori-rks.org/2019/06/28/kgjk-ja-emeroi-gjyqtaret-ne-departamentin-special-ne-kuader-te-gjykates-themelore-ne-prishtine-dhe-gjykates-se-apelit/). (qasur së fundi më 27 korrik 2019).

3.3. Rregullore për Procedurën e Ndërmjetësimit të Lëndëve të Gjykatave

Ligji për Ndërmjetësim në nenin 8, paragrafi 4 ka përcaktuar se “Këshilli Gjyqësor i Kosovës, nxjerr akt nënligjor me të cilin përcaktohet **procedura e referimit** të rasteve nga gjykata sipas paragrafit 1. të këtij neni”.

Në zbatim të këtij obligimi ligjor, KGJK me 8 maj 2019 ka miratuar Rregulloren nr.04/2019 për Procedurën e Ndërmjetësimit të Lëndëve të Gjykatave.

Me anë të kësaj rregulloreje, KGJK ka përcaktuar referentin për ndërmjetësim, i cili do të administroj me rastet e gjykatave në proces të ndërmjetësimit. Po ashtu, KGJK me anë të kësaj rregulloreje ka përcaktuar edhe rregullat për administrimin e lëndëve të gjykatave të cilat janë në procedurë të ndërmjetësimit, që nga inicimi e deri në përfundim të procedurës së ndërmjetësimit.

“Volumi” i panevojshëm i rregullores

Siç u tha edhe më lartë, KGJK sipas Ligjit për Ndërmjetësim ka qenë e obliguar që të nxjerrë akt nënligjor me të cilin përcakton vetëm **procedurat e referimit** të rasteve nga gjykata. Përtej kësaj, KGJK nuk ka pasur nevojë dhe as të drejtë të përcaktojë dispozita të tjera, të cilat janë të karakterit ligjor.

KGJK është e vërtetë se ka përcaktuar si duhet këto procedura si dhe ka vendosur rregulla të duhura për administrimin e mirë të këtij procesi. Por, pjesa më e madhe e kësaj rregulloreje është e mbushur me dispozita të cilat janë përcaktime ligjore në Ligjin për Ndërmjetësim.

Kjo për arsye se përpos procedurës së referimit, kjo rregullore përcakton edhe dispozitat për përshtatshmërinë e lëndëve për ndërmjetësim, fillimin e procedurës së ndërmjetësimit, konfliktin e interesit, të metat e vullnetit, konfidencialitetin e procedurës së ndërmjetësimit, marrëveshjen e ndërmjetësimit, mosarritjet e marrëveshjes së ndërmjetësimit, përfundimin e procedurës së ndërmjetësimit, efektin juridik të marrëveshjeve të arritura në procedurën e ndërmjetësimit dhe shpenzimet e procedurës së ndërmjetësimit. Normat që rregullojnë këto çështje, janë norma identike sikurse në Ligjin për Ndërmjetësim.

IKD vlerëson se KGJK duhet ti shmanget logjikës që në legjislacionin e saj sekondar të kopjoj dispozitat ligjore. Në këtë drejtim, KGJK duhet ta ketë parasysh se ligji është i vet zbatueshëm, deri në masën në të cilën për zbatimin e të njëjtit nuk nevojitet legjislacion sekondar në kuptim të detajizimit të dispozitave ligjore. Për këtë arsye, kopjimi i dispozitave ligjore në legjislacion sekondar nuk ka asnjë kuptim, pasi ky i fundit vie në shprehje vetëm në rastet kur për të njëjtin referojnë ligjet bazike.

Për më tepër, IKD konsideron se me anë të kësaj mënyre të draftimit të legjislacionit sekondar, KGJK vetëm sa krijon volum të panevojshëm të legjislacionit sekondar, pasi i njëjti nuk ka asnjë efekt ligjor. Secili gjyqtar dhe zyrtar i cili merret me rastet e ndërmjetësimit, duhet që fillimisht ti referohet ligjeve bazike, dhe pastaj të referohet tek legjislacioni sekondar për çështjet të cilat ligji thotë se i rregullon akti nënligjor.

Andaj, KGJK duhet ta ketë parasysh që në secilin rast kur KGJK fillon draftimin e një akti nga legjislati sekondar, duhet ti përcaktojë kufijtë dhe detyrimet e saj përballë ligjit, dhe në kuptim të dispozitave ligjore të draftojë edhe rregulloren deri në masën që kërkohet me ligj, pavarësisht nëse volumi i aktit nënligjor do të jetë i vogël ose i madh.

3.4. Rregullore për Ndryshimin dhe Plotësimin e Rregullores për Trajnimin e Gjyqtarëve

KGJK në takimin e mbajtur me 27 maj 2019 ka nxjerrë rregullore me të cilën ka ndryshuar dhe plotësuar Rregulloren për Trajnimin e Gjyqtarëve të nxjerrë me 16 nëntor 2017.

Sipas Ligjit për KGJK-në, “Këshilli mund të kërkojë rishikimin e cilitdo program trajnimi në mënyrë që të sigurohet zbatimi i politikave dhe standardeve për trajnimin profesional të gjyqtarëve dhe gjyqtarëve porotë”.

Me anë të kësaj rregulloreje, KGJK ka caktuar numrin e trajnimeve që gjyqtarët duhet të mbajnë gjatë një viti kalendarik, ku numri i ditëve që gjyqtarët duhet të kalojnë në trajnim gjatë një viti dallon tek gjyqtarët varësisht përvojës së tyre.

Neni 2 i kësaj rregulloreje përcakton:

Gjyqtarët në bazë të përvojës, gjatë një viti kalendarik duhet të kalojnë në trajnim të paktën periudhën kohore si në vijim:

1.1. Gjyqtarët me përvojë pune si gjyqtar mbi 20 vite - 2 (dy) ditore.

1.2. Gjyqtarët me përvojë pune si gjyqtar nga 10 deri në 20 vite - 5 (pesë) ditore.

1.3. Gjyqtarët me përvojë pune si gjyqtar nga 5 deri në 10 vite - 6 (gjashtë) ditore.

1.4. Gjyqtarët me përvojë pune si gjyqtar nga 3 deri në 5 vite - 7 (shtatë) ditore.

Gjyqtarët duhet që të ndjekin trajnime për çështje të etikës profesionale në kohëzgjatje një (1) ditore, në bazë të periudhës kohore siç është përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni.

Ndër të tjera, kjo rregullore përcakton se mos përmbushja e obligimeve që dalin nga kjo rregullore është bazë për zhvillimin e procedurës disiplinore sipas Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve.

3.5. Rregullore për Procedurën Disiplinore të Gjyqtarëve

Më 10 janar 2019 ka hyrë në fuqi Ligji për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve.

Neni 17 i këtij ligji përcakton se “Këshillat miratojnë rregulloret e parapara me këtë ligj, brenda gjashtë (6) muajve nga data e hyrjes në fuqi e këtij ligji”.

Në zbatim të këtij obligimi ligjor, KGJK në takimin e mbajtur me 27 maj 2019 ka miratuar Rregulloren 05/2019 për Procedurën Disiplinore të Gjyqtarëve.

Kjo rregullore adreson kërkesat e Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve përkitazi me sistemin e ri të disiplinimit që ka ndërtuar kjo rregullore.

Mbi bazën e Ligjit të ri për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve dhe Rregulloren për Procedurën Disiplinore për Gjyqtarë, KGJK më 12 qershor 2019 ka miratuar listën prej 70 gjyqtarëve të cilët do të funksionojnë në panelet hetimore³.

Kundërligjshmëria e rregullores përkitazi me ankesat anonime

KGJK me anë të kësaj rregulloreje ka vendosur që ta hudhë secilën ankesë të secilës palë i cili në raportimin e një shkeljeje disiplinore dëshiron të mbetet anonim.

Në nenin paragrafin 2 të nenit 7 të rregullores përcaktohet se:

Ankesa hudhet siç është përcaktuar me nenin 9, paragrafi 6 i Ligjit, dhe kur autoriteti kompetent konstaton se ankesa është:

1. Anonime

2. Shkelja e supozuar është parashkruar

Në paragrafin 3 të këtij neni të rregullores përcaktohet po ashtu se autoriteti kompetent e refuzon ankesën kur konstatohet se e njëjta është dukshëm jo serioze dhe e pabazuar.

KGJK me anë të këtij neni ka tejkaluar nenin 9, paragrafin 6 të Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve, i cili përcakton katër rrethana se kur autoriteti kompetent nuk kërkon fillimin e hetimeve nga KGJK.

Neni 9, paragrafi 6 i Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve përcakton se:

Autoriteti Kompetent sipas nenit 9, paragrafin 1, shqyrton ankesën brenda tridhjetë (30) ditëve nga dita e pranimit të ankesës dhe vepron në përputhje me nenin 12, paragrafin 2, përveç kur konstaton se ankesa është **dukshëm joserioze, e pabazuar, nuk ka të bëjë me ndonjë shkelje disiplinore, ose është parashkruar.**

Pra, në asnjërin prej këtyre rrethanave nuk përcaktohet se autoriteti kompetent nuk duhet të kërkojë fillimin e hetimeve në rastin kur kërkesa është anonime.

Për më tepër, në Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve në asnjë pjesë të saj nuk e përmban fjalën “anonime”.

Paragrafi 4 i nenit 9 të këtij ligji përcakton se ankesa duhet të përmbajë, ndër të tjera, edhe “identitetin e personit fizik ose juridik i cili e paraqet ankesën”. Por, kjo në asnjë rrethanë nuk mund të shërbejë si arsye që në rregullore të përcaktohet se autoriteti kompetent nuk vepron tutje nëse ankesa është anonime.

³ "KGJK-ja miraton listën prej 70 gjykatësve që do jenë në panele hetimore". Betimi për Drejtësi. 12 qershor 2019. (<https://betimiperdrejtesi.com/kgjk-ja-miraton-listen-prej-70-gjykatesve-qe-do-jene-ne-panelet-hetimore/>). (qasur për herë të fundit më 29 korrik 2019).

Aq më tepër, kur autoriteti kompetent është njoftuar lidhur me një shkelje të supozuar të një gjyqtari. Kjo për arsye se pas njoftimit të tij lidhur me një rrethanë në të cilën ka një shkelje të supozuar disiplinore, i njëjti mund të kërkojë nga KGJK fillimin e hetimeve edhe sipas detyrës zyrtare, pra, edhe sikur ankesa mos të kishte ekzistuar fare.

Përkitazi me këtë, paragrafi 2 i nenit 12 të Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve përcakton se:

Autoriteti Kompetent kërkon nga Këshilli fillimin e hetimeve disiplinore mbi bazën e një ankese të paraqitur nga një person fizik apo juridik dhe e cila nuk është hedhur poshtë sipas nenit 9, paragrafit 6 të këtij Ligji, **ose sipas detyrës zyrtare kur ka bazë të arsyeshme të besoj se një gjyqtar ose prokuror ka kryer shkelje disiplinore.**

Lidhur me këtë përcaktim të rregullores, IKD konsideron se është tërësisht e papranueshme që secila ankesa e cila është anonime të hudhet qysh në fillim nga autoriteti kompetent, aq më tepër kur në përmbajtjen e të njëjtës ankese mund të ketë dëshmi të qarta për një shkelje të supozuar disiplinore nga një gjyqtarë.

Në mënyrën se si funksionon aktualisht sistemi gjyqësor, është shumë normale që një person i caktuar të ketë frikë të ballafaqohet direkt me gjyqtarët i cili supozohet se ka kryer një shkelje disiplinore, dhe si rrjedhojë i njëjti do preferojë të mbetet anonim. Në raste të tilla, ankesa mund të përmbajë shumë informacione, dhe nuk ka asnjë arsyetim ligjor dhe logjik me të cilin mund të konkludojmë se kjo ankesë nuk duhet të procedohet tutje. Nëse ankesa është anonime por edhe është e pabazuar dhe joserioze, ka baza të tjera të përcaktuara me ligj dhe rregullore me të cilat autoriteti kompetent mund ta hudhë poshtë në fillim ankesën. Por, jo që ta hudhë ankesën vetëm pse e njëjta është anonime, përkundër përmbajtjes së saj.

Po ashtu, fakti se parashtruesi i ankësës është i panjohur, pra ankesa është anonime, nuk e pengon në asnjë rrethanë zhvillimin e procedurës, pasi e njëjta mund të zhvillohet edhe pa parashtruesin e ankësës. Në kuptim të nenit 2.1.1.5 të Rregullores, palë në rastin konkret paraqitet vetë autoriteti kompetent.

Për këtë arsye, IKD kërkon nga KGJK të reflektojë përkitazi me këtë pjesë dhe të ndryshojë këtë rregullore, në atë mënyrë që të largojë këtë pjesë me anë të një rregulloreje për ndryshimin dhe plotësimin e rregullores. Derisa në atë kohë, secili autoritet kompetent duhet ti referohet ligjit dhe mos ta aplikojë këtë dispozitë kundërligjore të kësaj rregulloreje, pra, të procedojë tutje me ankesat, edhe nëse të njëjtat janë anonime.

4. Llogaridhënia në sistemin gjyqësor dhe mekanizmat e kontrollit

Gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, KGJK jashtë afatit ligjor ka miratuar Raportin Vjetor të Punës së KGJK-së për vitin 2018 ndërsa Sekretariati i KGJK-së ka publikuar Raportin Statistikor të Gjykatave për tremujorin e parë të vitit 2019. Po ashtu, KGJK gjatë kësaj periudhe ka përmbushur obligim për ti ftuar Kryetarët e Gjykatave për të raportuar para anëtarëve të KGJK-së.

Obligimet ligjore të sistemit gjyqësor	Përmbushur	Pa përmbushur
Raporti vjetor i Punës së Gjykatave	X	
Raporti vjetor i Punës së KGJK-së		X
Vlerësimi i Performancës së Gjykatësve		X
Raportimi i Kryetarëve të Gjykatave para KGJK	X	
Transparenca		X
Themelimi i degëve të Gjykatës në Fushë Kosovë për Komunën e Fushë Kosovës dhe Komunën e Obiliqit; dega në Junik për Komunën e Junikut; dhe dega në Shtime për Komunën e Shtimes		X

Tabela 1 - Obligimet ligjore të përmbushura dhe të pa përmbushura të sistemit gjyqësor.

Ndërsa, edhe përkundër faktit se sikurse me ligjin e kaluar për KGJK-në ashtu edhe me ligjin që ka hyrë në fuqi në janar të këtij viti, KGJK ka qenë i obliguar në themelimin e degëve të reja në Fushë Kosovë për Komunën e Fushë Kosovës, degën në Obiliq për Komunën e Obiliqit, degën në Junik për Komunën e Junikut dhe degën në Shtime për Komunën e Shtimes, një obligim të tillë ende nuk e ka përmbushur. Në anën tjetër, me ligjin e ri për gjykatat shtohet numri i degëve të cilat KGJK obligohet që t'i themelojë. Po ashtu, përkundër progresit relativ, transparenca brenda sistemit gjyqësor është një fushë e cila lë ende për të dëshiruar.

Sa i përket përmbushjes së obligimeve ligjore nga ana e KGJK-së, IKD rikujton se IKD është organizata e vetme që sistematikisht monitoron punën e KGJK-së dhe në baza 3 mujore publikon raporte të monitorimit, ku prezanton gjetjet, vlerësimet dhe rekomandimet. Për të pasur më të qartë punën e KGJK-së në kuptim të progresit apo regresit, IKD gjetjet e këtij raporti në këtë pjesë do ti krahasojë me gjetjet e raporteve të kaluara të IKD-së mbi punën e KGJK-së. IKD në vazhdim ka analizuar zbatimin e obligimeve ligjore bazuar në indikatorët e vendosur në përputhje me detyrimet ligjore të sistemit gjyqësor.

4.1. Raporti Vjetor i Punës së KGJK-së për vitin 2018

KGJK obligohet që të miratojë Raportin Vjetor të Punës së KGJK-së për vitin 2018⁴.

Ky raport është një nga dokumentet më të rëndësishme, sepse përveç që pasqyron punën një vjeçare të KGJK-së dhe Gjykatave, duke e përmbushur një obligim kushtetues dhe ligjor, njëkohësisht e informon publikun mbi punën dhe aktivitetet e zhvilluara me qëllim të forcimit të sistemit të gjyqësisë në vend.

Në raportin e kaluar, IKD kishte gjetur se KGJK nuk ka arritur që as deri më 31 mars 2019 të miratojë raportin vjetor të punës. Madje, KGJK deri më 30 janar 2019 nuk kishte marrë as vendim që të përcaktojë përmbajtjen e raportit vjetor⁵. KGJK është dashur që të sigurojë projekt raportin deri në fund të muajit mars 2019⁶.

Sidoqoftë, ky raport është miratuar në takimin e KGJK-së të mbajtur me 5 prill 2019⁷, që nënkupton se i njëjti nuk është miratuar brenda afatit ligjor.

IKD e vlerëson si shumë shqetësuese dhe të panevojshme vonesën e KGJK-së në rastet të tilla. Përderisa ky institucion u bënë thirrje vazhdimisht gjyqtarëve që të veprojnë sipas afateve ligjore, shkelja e afateve ligjore nga vetë KGJK lidhur me obligimet e veta është shembulli më i keq për të gjithë gjyqtarët. Për këtë arsye, KGJK duhet që obligimet e saja bazike ti përfundojë brenda afateve ligjore.

4.2. Raporti i punës së gjykatave për vitin 2018

Gjatë raportin të kaluar të IKD-së për punën e KGJK-së gjatë periudhës kohore 1 janar – 31 mars 2019, IKD kishte gjetur se Sekretariati i KGJK-së kishte publikuar raportin statistikor të gjykatave për vitin 2018.

Po ashtu, gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, sekretariati i KGJK-së ka publikuar edhe raportin statistikor të punës së Gjykatave për periudhën kohore 1 janar – 31 mars 2019.

Sipas raportit të publikuar nga Sekretariati i KGJK-së, del që Gjykatat Themelore dhe Degët e tyre në të gjitha lëmitë penale, civile, administrative dhe ekonomike kanë pasur 389 gjykatës në tërë vendin dhe 1613 personel mbështetës, gjatë tremujorit të parë të vitit 2019.

Të gjitha Gjykatat Themelore në Kosovë kanë pasur në punë gjatë tremujorit të parë të vitit 2019, 273.961 lëndë të të gjitha natyrave, prej tyre kanë trashëguar nga vitet paraprake 245.511 lëndë, kurse vetëm gjatë tremujorit të parë të vitit 2019, gjykatat kanë pranuar në

⁴ Ligji nr.06/L-055 për KGJK-në, neni 7, paragrafi 1.22

⁵ “Rregullore mbi Organizimin dhe Veprimtarinë e KGJK-së”. KGJK., Miratuar më 2 dhjetor 2012, neni 35.1

⁶ Po aty, neni 35, paragrafi 4

⁷ Raporti Vjetor 2018. KGJK. 5 prill 2019. (e arritshme në: http://www.gjyqesori-rks.org/wp-content/uploads/reports/96799_KGJK_RAPORTI_VJETOR_2018_SHQ.pdf). (Qasur së fundi më 22 korrik 2019).

punë 28.450 lëndë të reja. Gjykatat Themelore gjatë kësaj periudhe kohore, kanë zgjidhur gjithsej 40,286 lëndë, ndërsa të pazgjidhura kanë mbetur 233,584 lëndë.

Raporti në fjalë tregon se mesatarisht një gjykatës i Gjykatës Themelore është ngarkuar me 23.1 lëndë në muaj, përderisa gjykatësit mesatarisht kanë zgjidhur 27.3 lëndë në muaj, respektivisht 118% të normës orientuese.

Përpos të dhënave statistikore që ofron ky raport, i njëjti nuk sqaron asgjë më shumë dhe qasja analitike dhe krahasuese e tij është zero. Në këtë drejtim, publiku përmes këtij raporti as nuk mund ta dijë nëse numri i lëndëve që janë në sistem gjyqësor është i menaxhueshëm nga ky i fundit ose jo. Për më tepër, për punën e gjykatave, ky raport nuk tregon shumë aspekte kruciale për administrimin e mirë të gjykatave, siç janë transparenca, llogaridhënia, trendi i progresit etj., por vetëm jep të dhëna statistikore. Është e vërtetë se në këtë raport janë të gjitha të dhënat statistikore për numrin e lëndëve për secilën gjykatë dhe degë të gjykatave, por përmes këtij raporti ekskluzivisht statistikor, publiku i interesuar, në asnjë rrethanë, nuk mund të jetë i informuar lidhur me punën dhe performancën e gjykatave në Republikën e Kosovës.

Raporti i publikuar nga Sekretariati i Këshillit është publik dhe në të kanë qasje të gjitha palët e interesuara⁸.

4.3. Vlerësimi i performancës së gjyqtarëve dhe masat disiplinore

Ligji i aplikueshëm që rregullon kontrollin dhe ngritjen e llogaridhënies në sistemin gjyqësor për gjykatës ka paraparë mekanizmin e vlerësimit të performancës për gjykatës dhe mekanizmin e disiplinimit të gjykatësve në rastet kur të njëjtit veprojnë në kundërshtim me Kodin e Etikës dhe Sjelljes Profesionale për Gjykatës.

Neni 16.1.2 i Ligji për KGJK-në ka përcaktuar themelimin e Komisionit për vlerësimin e performancës së gjyqtarëve.

KGJK më 30 gusht 2016 ka miratuar Rregulloren Nr. 11/2016 për vlerësimin e performancës së gjyqtarëve. Kjo rregullore përcakton procedurat dhe kriteret e vlerësimit të performancës së gjykatësve të të gjitha niveleve në Kosovë. Kjo Rregullore është plotësuar me Rregulloret 02/2017, 10/2017 dhe me 01/2019.

KGJK po ashtu më 6 tetor 2016, kishte themeluar edhe Komisionin për Vlerësimin e Performancës për Gjykatës, i cili përbëhet nga 14 gjykatës prej të gjitha niveleve të gjykatave.

Në raportin e kaluar të IKD-së mbi monitorimin e punës së KGJK-së për tremujorin e parë të vitit 2019, IKD kishte gjetur se KGJK nuk kishte bërë si duhet planifikimin për numrin e gjyqtarëve të cilët do të nënshtrohen vlerësimit të performancës. Kjo për arsye se KGJK ka

⁸ *Raporti statistikor i Gjykatave – Trem - I 2019*. KGJK. (shih linkun: [http://www.gjyqesori-rks.org/wp-content/uploads/reports/53595_KGJK_Raporti_statistikor_tremujorit_\(pare\)_2019_mbi_punen_gjykatave.pdf](http://www.gjyqesori-rks.org/wp-content/uploads/reports/53595_KGJK_Raporti_statistikor_tremujorit_(pare)_2019_mbi_punen_gjykatave.pdf)). (qasur së fundi më 23 korrik 2019).

planifikuar që gjatë vitit 2019 të bëjë vlerësimin e performancës për 42 gjyqtarë, derisa numri total i gjyqtarëve në sistemin gjyqësor të Republikës së Kosovës është 429.

KGJK obligohet që të bëjë vlerësimin e 1/3 së gjyqtarëve, në mënyrë që çdo 3 vjet, të bëhet vlerësimi i performancës për të gjithë gjyqtarët.

1/3 e të gjithë gjyqtarëve që aktualisht bëjnë pjesë në sistem gjyqësor është gjithsej 143 gjyqtarë.

Përpos këtij numri të gjyqtarëve, KGJK gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka bërë edhe vlerësimin e performancës për 27 gjyqtarë të cilët kanë aplikuar për avansim në Departamentin Special për Lëndët e PSRK-së pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe këtij departamenti pranë Gjykatës së Apelit.

Po ashtu, KGJK ka bërë vlerësimin e performancës është për 5 gjyqtarë me mandat fillestar nga komuniteti serb, ku të gjitha janë vlerësuar pozitivisht për të vazhduar mandatin e gjyqtarit.

Sa i përket disiplinimit të gjyqtarëve, më 10 shkurt të vitit 2019 ka hyrë në fuqi Ligji për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve. Sa i përket procedurave disiplinore të cilat kanë qenë në fuqi në kohën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, po ky ligj në nenin 17.3 ka përcaktuar se “Procedurat disiplinore të filluara para hyrjes në fuqi të këtij ligji do të vazhdojnë dhe përfundojnë në pajtim me dispozitat e ligjit në fuqi, në kohën e fillimit të hetimit disiplinor dhe do të përfundojnë brenda gjashtë (6) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji”.

Për këtë arsye, gjatë kësaj kohe në KGJK janë zhvilluar edhe procedurat disiplinore sipas ligjit të vjetër por edhe procedurat disiplinore të bazuara në Ligjin e ri për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve.

Më 1 prill 2019, Komisioni Disiplinor i KGJK-së ka pasur në punë një rast disiplinor, derisa gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka pranuar në punë edhe një rast tjetër disiplinor. Prej këtyre 2 rasteve, Komisioni Disiplinor i KGJK-së ka shqyrtuar një rast disiplinor:

Lloji i masës disiplinore

Numri i vendimeve

Ulje e pagës 30% në kohëzgjatje prej 6 muajve

1 vendim

Tabela 2 – Masat Disiplinore të shqiptuara nga KD i KGJK-së.

KGJK si shkallë e dytë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka pasur në punë 2 raste disiplinore, derisa ka vendosur në njërin prej tyre, në të cilën e ka refuzuar ankesën dhe e ka konfirmuar vendimin e Komisionit Disiplinor.

Ndërsa, sa i përket procedurave të zhvilluara sipas Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve, KGJK deri më 1 prill 2019 ka pranuar dy kërkesa për themelim

të Paneleve Hetimore për fillim të hetimeve disiplinore. Deri më tani, KGJK ka themeluar një panel hetimor.

Po ashtu, nga 1 prilli deri më 30 qershor 2019, KGJK ka pranuar nga autoritetet kompetente 58 ankesa të ushtruara ndaj gjyqtarëve. Këto ankesa janë pranuar nga të gjitha autoritetet kompetente, me përjashtim të Avokatit të Popullit. Po ashtu, KGJK ka pranuar nga autoritetet kompetente 14 aktvendime me të cilat kanë refuzuar si të pabazuara ankesat e qytetarëve nga gjyqtarëve.

4.4. Raportimi i Kryetarëve të Gjykatave para Këshillit Gjyqësor të Kosovës

Bazuar në Ligjin nr.06/L-054 për Gjykatat, neni 14.2.4 Kryetari i gjykatës në baza vjetore i dërgon Këshillit një raport mbi suksesin e zbatimit të planit të mëparshëm vjetor për menaxhimin e lëndëve. Po ashtu, neni 14.2.5 i këtij ligji përcakton se kryetari i gjykatës i dërgon Këshillit raport tremujor me shkrim, që adreson punën e gjykatës, identifikon çfarëdo probleme me të cilat ballafaqohet gjykata, si dhe propozon hapa riparues për të adresuar problemet e identifikuar.

Gjatë tremujorit të parë të këtij viti, IKD në raportin e kaluar kishte gjetur se KGJK nuk e kishte përmbushur këtë obligim.

Por, KGJK e ka përmbushur këtë obligim gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019. Më 8 maj 2019, para anëtarëve të KGJK-së kanë raportuar të gjithë Kryetarët e Gjykatave Themelore si dhe Kryetari i Gjykatës së Apelit. Të njëjtit gjatë këtij takimi kanë paraqitur raportin vjetor për vitin 2018 si dhe raportin për tremujorin e parë të vitit 2019.

4.5. Transparenca dhe llogaridhënia publike e sistemit gjyqësor

KGJK në vazhdimësi proklamon ngritjen e transparencës dhe llogaridhënies në raport me publikun dhe mediat. KGJK ka miratuar rregullore dhe strategji për të ngritur transparencën dhe llogaridhënien dhe për të lehtësuar bashkëpunimin me publikun dhe median.

Të gjeturat e IKD-së për transparencën e KGJK-së gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 tregojnë se nëse e shikojmë tremujorin e dytë të këtij viti si periudhë të ndarë, KGJK ka një progres të theksuar të transparencës në disa fusha të caktuara. Por, sa i përket periudha të kaluara, përkatësisht akteve nënligjore që KGJK ka nxjerrë para 1 prillit 2019, pothuajse është ruajtur status quo, në kuptim që KGJK as gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 nuk ka bërë publikimin e atyre dokumenteve.

IKD gjatë monitorimit të sistemit gjyqësor, gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, ka adresuar në sistemin gjyqësor 120 kërkesa për qasje në dokumente publike, lidhur me përmbushjen e obligimeve ligjore, ofrimin e informacioneve, statistikave dhe të dhënave tjera të disponueshme dhe lejueshme sipas Ligjit mbi Qasje në Dokumente Publike.

Nga 120 kërkesat për qasje në dokumente publike, Këshillit Gjyqësor të Kosovës i janë drejtuar 16 kërkesa, prej të cilave IKD ka pranuar 11 përgjigje pozitive apo në përqindje del

të jetë 68.75%. Në 2 kërkesa për qasje në dokumente publike KGJK ka refuzuar që të japë përgjigje, apo në 12.5% të kërkesave, derisa në 3 kërkesa nuk ka pranuar përgjigje, apo në 18.75%.

Nga 120 kërkesat për qasje në dokumente publike, Gjykatave të Republikës së Kosovës i janë drejtuar gjithsej 104 kërkesa, prej të cilave IKD ka pranuar 69 përgjigje pozitive apo në përqindje del të jetë 66.34%, 5 përgjigje negative apo në 4.8% të tyre, ndërsa në 30 kërkesa nuk ka pranuar përgjigje, apo në 28.84%.

Sa i përket vendimeve, rregulloreve dhe udhëzimeve administrative që KGJK ka nxjerrë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, KGJK të gjitha këto dokumente i ka publikuar në faqen zyrtare të saj.

Por, sa i përket tremujorit të parë të vitit 2019, IKD në raportin e kaluar kishte gjetur se KGJK nga 70 vendime të nxjerra kishte publikuar vetëm 25 prej tyre, që në përqindje del të jetë 35.71%. Mbi këtë të gjetur, IKD kishte rekomanduar që KGJK të publikojë në faqen e saj zyrtare të gjitha vendimet e marra.

Këtë situatë, në KGJK e kishin arsyetuar me probleme teknike, duke thënë se vendimet do të futen në faqen zyrtare të KGJK-së pasi të lansohet faqja e re. Por, edhe pse faqja e re e KGJK-së tanimë është lansuar, KGJK nuk ka publikuar asnjë vendim tjetër sa i përket 3 mujorit të parë të vitit 2019.

Sa i përket vendimeve të KGJK-së, ky institucion ka bërë një progres të dukshëm sa i përket respektimit të dygjuhësisë. Në të gjitha raportet, IKD kishte rekomanduar që KGJK ta respektojë parimin kushtetues të dygjuhësisë, në atë kuptim që të gjitha vendimet, rregulloret dhe udhëzimet administrative ti publikojë edhe në gjuhën serbe. Në këtë drejtim, KGJK ka publikuar edhe në gjuhën serbe të gjitha vendimet të cilat janë nxjerrë gjatë tremujorit të dytë të këtij viti. Në raportin e kaluar IKD kishte gjetur se KGJK në gjuhën serbe kishte publikuar vetëm 8 vendime, derisa ky numër nuk tremujorit e dytë të këtij viti është rritur në 23.

Sa i përket rregulloreve të miratuara nga ana e KPK-së, IKD në raportin e kaluar kishte gjetur se KGJK nuk e ka bërë publike Rregulloren për Shfrytëzimin e Teknologjisë Informative në Sistemin Gjyqësor. KGJK këtë rregullore e kishte publikuar vetëm pasi IKD u kishte dërguar KGJK-së pyetjet përkitazi me raportin. Por, pas publikimit të kësaj rregulloreje në faqen zyrtare të KGJK-së, e njëjta përsëri është larguar nga faqja zyrtare e këtij institucioni.

Po ashtu, Në faqen zyrtare të KGJK-së, IKD ka gjetur se ende nuk është publikuar Rregullorja Nr. 10/2017 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Rregullores (Nr.11/2016) për Vlerësimin e Performancës së Gjyqtarëve, e cila është miratuar në vitin 2017.

Lidhur me këtë të gjetur, në KGJK thonë se kjo rregullore është e publikuar në faqen zyrtare të KGJK-së. Në një përgjigje me shkrim, KGJK kishte dërguar edhe vegzën (linkun) për qasje në këtë rregullore, e cila vegzë (link) nuk hapet.

Sidoqoftë, IKD i rikujton KGJK se gjatë vitit 2019, Rregullorja për Vlerësimin e Performancës është ndryshuar dhe plotësuar dy herë. Herën e parë me rregulloren nr. 02/2017 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Rregullores për Vlerësimin e Performancës së Gjyqtarëve, e cila rregullore është miratuar me vendimin numër 105/2017 të datës 27 prill 2017. Kjo rregullore është rregullorja e cila është e publikuar në faqen zyrtare të KGJK-së. Ndërsa herën e dytë, rregullorja në fjalë është ndryshuar dhe plotësuar me rregulloren nr.10/2017, e cila është miratuar me vendimin numër 345/2017 të datës 7 dhjetor 2017 dhe kjo është rregullorja e cila nuk është publikuar ende në faqen zyrtare të KGJK-së.

Tutje, sa i përket takimeve të KGJK-së, kjo e fundit ka bërë një progres në këtë drejtim, pasi gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, ka ftuar mediat dhe shoqërinë civile për secilin takim të mbajtur nga KGJK.

Sa i përket transparencës, IKD për shkak të vlerësimeve periodike që i bënë punës së KGJK-së e mirëpret progresin e arritur, duke theksuar se ky progres lë ende për të dëshiruar. Në këtë drejtim, IKD i bënë thirrje KGJK-së që të vë theksin tek të gjitha akterët brenda sistemit gjyqësor, se puna e tyre parimisht zbatohet mbi parimin e transparencës, andaj sipas këtij parimi edhe duhet të funksionoj puna e tyre ditore. Po ashtu, KGJK duhet që të sigurojë resurse të mjaftueshme të zyrtarëve që zhvillojnë komunikimin publik. Po ashtu, për të gjitha dështimet e sistemit gjyqësor në fushën e transparencës, KGJK duhet të marrë në përgjegjësi gjyqtarët, por edhe Sekretariati i KGJK-së duhet të thërrasë në përgjegjësi disiplinore zyrtarët për informim. Pra, duhet të krijohet kulturë e transparencës, në mënyrë që sistemi gjyqësor të jetë transparent dhe llogaridhënës para publikut.

Për këtë arsye, IKD rikujton se në çdo paraqitje publike, transparenca dhe llogaridhënia para publikut janë zotime të vazhdueshme të përfaqësuesve të sistemit gjyqësor, andaj këto zotime duhet të zbatohen në përkikmëri në praktikë, dhe jo të mbesin premtime të pazbatuara, apo politika të miratuara në letër, pa zbatim në praktikë.

4.6. Avancimi dhe transferimi i Gjykatësve

Në takimin e 215-të të mbajtur me 5 prill, KGJK ka nxjerrë vendim me anë të së cilit 6 gjyqtarëve u'a ka vazhduar transferin edhe për 1 vit:

- Mileva Tomovic, Gjyqtare në Gjykatën Themelore Prishtinë e transferuar në Gjykatën Themelore Pejë – dega Klinë;
- Gordana Virijevic, Gjyqtare në Gjykatën Themelore Prishtinë e transferuar në Gjykatën Themelore Mitrovicë;
- Boban Aleksic, Gjyqtar në Gjykatën Themelore Prishtinë i transferuar në Gjykatën Themelore Gjilan – Dega në Novobërdë
- Servet Morina, Gjyqtare në Gjykatën Themelore Ferizaj – dega Shtërpçë e transferuar në Gjykatën Themelore Prizren;

- Nushe Kuka Mekaj, Gjyqtare në Gjykatën Themelore Pejë e transferuar ne Gjykatën Themelore Prishtinë;
- Lutfi Shala, Gjyqtar në Gjykatën Themelore Gjakove – dega Malishevë i transferuar ne Gjykatën Themelore Prishtinë;

Sa i përket Gjyqtarit Lutfi Shala, në Gjykatën Themelore në Gjakovë i njëjti shërben në Departamenti e Përgjithshëm, ndërsa në Gjykatën Themelore të Prishtinës, si i transferuar, i njëjti shërben në Departamentin për Krime të Rënda. Në këtë mënyrë, KGJK edhe gjatë kësaj periudhe nuk e ka bërë të qartë dallimin në mes të transferimit dhe avansimit të gjyqtarëve, në atë mënyrë që në këtë rast, ka avansuar një gjyqtarë pa konkurs, në emër të transferimit⁹.

4.6.1. Monitorimi i takimeve të Këshillit Gjyqësor të Kosovë

KGJK gjatë periudhës kohore 1 prill – 30 qershor 2019 ka mbajtur gjithsej 7 takime, që i bie mbi 2 takime në çdo muaj.

Në 3 mujin e parë të këtij viti, IKD kishte gjetur se KGJK nuk kishte miratuar fare planin vjetor për takimet e këshillit, obligim ky i përcaktuar në nenin 38 të Rregullores mbi Organizimin dhe Veprimtarinë e KGJK-së.

Ky plan vjetor është miratuar në 3 mujin e dytë të këtij viti, përkatësisht me 5 prill 2019. Sipas këtij vendimi, takimet e KGJK-së do të mbahen 2 herë në muaj, kryesisht të mërkurën e parë dhe të tretë të çdo muaji, me fillim nga ora 10:00. Ky orar nuk është zbatuar në asnjë rast, si dhe asnjëherë nuk është njoftuar nëse ka pasur ndonjë kërkesë të arsyetuar nga kryesuesi apo anëtarët e KGJK-së për ndërrimin e kohës dhe datës së mbajtjes së takimit.

Po ashtu, pika 3 e këtij vendimi obligon sekretariatit e KGJK-së që ta publikojë planin vjetor të takimeve në ueb faqen e këshillit, obligim të cilin nuk e ka përmbushur sekretariati i KGJK-së.

⁹ Shih për më tepër rreth kësaj çështje: “Pavarësia, Efikasiteti, Llogaridhënia dhe Integriteti i Sistemit Gjyqësor dhe Prokurorial”. Instituti i Kosovës për Drejtësi. 29 janar 2019. (shih linkun: <https://kli-ks.org/wp-content/uploads/2019/01/Raporti-KGJK-KPK-2018-Final-29.01.2019-1.pdf>). (Qasur së fundi më 22 korrik 2019).

4.7. Diskutimet e anëtarëve të KGJK-së gjatë miratimit të politikave

IKD ka monitoruar në detaje të gjitha takimet e KGJK-së, përfshirë pjesëmarrjen në diskutim nga të gjithë anëtarët e Këshillit. Gjetjet tregojnë se debati në KGJK është i centralizuar tek disa anëtarë të KGJK-së, derisa pjesa tjetër kanë një kontribut minimal në këtë drejtim. Anëtarët që më së shumti kanë marrë pjesë në diskutimet e KGJK-së gjatë periudhës kohore 1 prill – 30 qershor 2019 janë Kryesuesi Skender Çoçaj, Armend Berisha, Makifete Saliuka dhe Muhamet Rexha. Nga rreth 5 minuta në totalin e takimeve kanë diskutuar anëtarët Nenad Laziq, Cerim Fazliji dhe ish-kryesuesi i KGJK-së, Nehat Idrizi. Në të gjitha takimet që KGJK ka mbajtur gjatë 3 mujorit të dytë të këtij viti, anëtarja e KGJK-së Anitaj Prenaj-Krasniqi ka diskutuar 2 minuta e 15 sekonda. Anëtarët më pasiv të KGJK-së gjatë këtij tre mujori kanë qenë Gjimeshit Galushi me 31 sekonda diskutim, Radojka Trifunoviq me 5 sekonda dhe Manushe Karaqi me 4 sekonda.

Duke krahasuar këto të dhëna me raportet e tjera që IKD ka publikuar më parë, gjetjet tregojnë se debati brenda anëtarë të KGJK-së është duke pësuar një regres të vazhdueshëm, ku secili raport tregon rritje të centralizimit të debatit tek një numër i caktuar i anëtarëve dhe rritje të mosinteresimit të anëtarëve që përmes diskutimit të japin kontributin e tyre profesional për mirë administrimin e drejtësisë. Po ashtu, IKD gjen se mungon debati përmbajtësor dhe profesional për të kontribuar në ngritjen e cilësisë në bërjen e politikave dhe miratimin e vendimeve në përputhje me ligjin, praktikën dhe standardet evropiane.

**MONITORIMI I DISKUTIMEVE TË ANËTARËVE TË KGJK-SË NË
MBLEDHJET E KGJK-SË NË TREMUJORIN E DYTË TË VITIT 2019**

Anëtarët e KGJK	Mbledhjet e monitoruara të Këshilli Gjyqësor të Kosovës në tremujorin e dytë të vitit 2019						
	5 Prill	23 Prill	8 maj	12 qershor	21 qershor	28 qershor	Total
1. Skender Çoçaj	25 min, 25 sek	14 min, 3 sek	27 min, 8 sek	12 min, 33 sek	16 min, 22 sek	4 min, 4 sek	1 orë, 39 min, 35 sek
2. Makifete Saliuka	5 min, 45 sek	16 sek	4 min, 23 sek	Mungon	1 min, 18 sek	2 min, 31 sek	14 min, 13 sek
3. Manushe Karaçi	Pasiv	Pasiv	Pasiv	Pasiv	4 sek	Pasiv	4 sek
4. Armend Berisha	10 min, 52 sek	2 min, 52 sek	Mungon	3 min, 55 sek	1 min, 24 sek	1 min, 41 sek	20 min, 44 sek
5. Nehat Idrizi	1 min, 18 sek	Mungon	2 min, 56 sek	1 min, 5 sek	11 sek	Mungon	5 min, 30 sek
6. Muhamet Rexha	6 min, 32 sek	27 sek	2 min, 48 sek	3 min, 14 sek	34 sek	Mungon	13 min, 35 sek
7. Anita Prenaj-Krasniqi	1 min, 13 sek	38 sek	24 sek	Mungon	Mungon	Pasiv	2 min, 15 sek
8. Gjimeshit Galushi	Pasiv	Pasiv	Pasiv	Pasiv	31 sek	Pasiv	31 sek
9. Nenad Laziq	1 min, 45 sek	1 min, 40 sek	Pasiv	2 min, 22 sek	7 sek	Pasiv	5 min, 54 sek
10. Cerim Fazliji	2 min, 45 sek	1 min, 45 sek	Pasiv	Pasiv	19 sek	31 sek	5 min, 20 sek
11. Radojka Trifunović	Pasiv	Pasiv	Pasiv	Pasiv	5 sek	Pasiv	5 sek

Tabela 3 - Monitorimi i diskutimeve të anëtarëve të KGJK-së në mbledhjet e KGJK-së në tremujorin e dytë të vitit 2019.

Në vazhdim janë paraqitur të gjitha mbledhjet, në të cilët përfshihen vendimet e marra:

KGJK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 e ka mbajtur me 5 prill 2019, apo takimin e 215-të. Gjatë këtij takimi, KGJK ka hapur konkurs për një gjyqtarë në Gjykatën e Apelit – Divizioni në Mitrovicë, ka marrë vendim që gjyqtarëve me mandat fillestar të cilët ndjekin trajnimin fillestar në akademinë e drejtësisë tu ndahen lëndë për gjykim në proporcion prej 1/3 në raport me gjyqtarët e tjerë si dhe ka miratuar vendimin për trajtimin e lëndëve të PSRK në Gjykatën Themelore të Prishtinës dhe Gjykatën e Apelit deri në funksionalizimin e Departamentit Special. Në këtë takim KGJK ka miratuar Rregulloren për rekrutimin, Emërimin, Trajnimin, Shpërblimin, Disiplinimin dhe Lirimin nga Detyra të Gjyqtarëve Porotë, raportin vjetor të punës së KGJK-së për vitin 2018, raportin vjetor të punës së SKGJK-së për vitin 2018, raportin vjetor të punës së NjShPGj-së për vitin, 2018 si dhe orarin vjetor të takimeve të KGJK-së për vitin 2019. Po ashtu, gjatë këtij vendimi, KGJK ka vendosur që 5 gjyqtarëve tanimë të transferuar, t'ua vazhdojë transferin edhe për një vit.

KGJK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 e ka mbajtur me 23 prill 2019, apo takimin e 216-të. Në këtë takim, KGJK ka miratuar Rregulloren për Organizimin dhe Funksionalizimin e Departamentit Special në kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit, ka shpallur konkurs për gjyqtarët në këto departamente si dhe ka themeluar komisionin për përzgjedhjen e Gjyqtarëve të Departamentit Special.

KGJK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 e ka mbajtur me 8 maj 2019, apo takimin e 217-të. Gjatë këtij takimi, para anëtarëve të KGJK-së kanë raportuar Kryetari i Gjykatës së Apelit dhe 7 kryetarët e Gjykatave Themelore. Kryetarët e Gjykatave para anëtarëve të KGJK-së kanë raportuar për vitin 2018 si dhe për tremujorin e parë të vitit 2019. Po ashtu, KGJK gjatë këtij takimi ka miratuar Rregulloren për Procedurën e Ndërmjetësimit të Lëndëve të Gjykatave.

KGJK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 e ka mbajtur me 24 maj 2019, apo takimin e 218-të. KGJK këtë takim e ka mbajtur më 24 dhe më 27 maj. Kjo për arsye se më 24 maj, KGJK ishte detyruar që ta ndërprejë takimin, për arsye se punëtori i sigurimit në KGJK kishte pranuar një telefonatë ku kishte marrë një kërcënim për sulm me bombë, me ç 'rast Policia e Kosovës kishte evakuuar objektin e Sekretariatit të KGJK-së, ku edhe mbahej takimi. Ndërsa, në vazhdimin e këtij takimi më 27 maj, KGJK ka miratuar Rregulloren për Përgjegjësinë Disiplinore për Gjyqtarë dhe Rregulloren për Plotësimin dhe Ndryshimin e Rregullores për Trajnimin e Gjyqtarëve. Po ashtu, gjatë këtij takimi, KGJK ka caktuar në panelin me kusht 1 anëtarë dhe 4 anëtarë rezervë si dhe ka refuzuar kërkesat për transfer të përhershëm për 2 gjyqtarë.

KGJK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 e ka mbajtur me 12 qershor 2019, apo takimin e 219-të. Gjatë këtij takimi, KGJK ka miratuar U.A. për Ndarjen e Përgjegjësisë të SKGJK dhe të Gjykatave në Çështjet e Personelit, Buxhetit dhe Financave, Logjistikës dhe Prokurimit, ka miratuar listën e gjyqtarëve për panele Hetimore, ka avansuar Gjyqtaren Mejreme Memaj nga Gjykata e Apelit në Gjykatën Supreme të Republikës së Kosovës, ka caktuar u.d. e gjyqtarit mbikëqyrës të Gjykatës Themelore në Mitrovicë – Dega

në Leposaviq si dhe ka marrë vendim për shpalljen e konkursit në këtë degë. Po ashtu, KGJK gjatë këtij takimi ka marrë vendim për transferimin e stafit të ZPD-së në njësitë organizative të administratës së KGJK dhe gjykatave të Republikës së Kosovës.

KGJK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 e ka mbajtur me 21 qershor 2019, apo takimin e 220-të. Gjatë këtij takimi, KGJK ka anuluar konkursin e brendshëm për 7 gjyqtarë në Dhomën e Posaçme të Gjykatës Supreme dhe ka hapur konkurs të ri për avansimin e 9 gjyqtarëve në këtë Gjykatë. Po ashtu, KGJK gjatë këtij takimi ka caktuar u.d. të gjyqtarit mbikëqyrës për Gjykatën Themelore në Gjilan – Dega në viti, ka hapur konkurs për gjyqtarë mbikëqyrës në këtë degë si dhe ka themeluar komisionin për hartimin e testeve për konkursin e shpallur nga KGJK për rekrutimin e 27 gjyqtarëve të rinjë në të gjitha Gjykatat e Republikës së Kosovës.

KGJK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 e ka mbajtur me 28 qershor 2019, apo takimin e 221-të. Gjatë këtij takimi, KGJK ka caktuar 6 gjyqtarët e Departamentit Special pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe 3 Gjyqtarët pranë këtij departamenti në Gjykatën e Apelit. Për shkak se 2 prej Gjyqtarëve të caktuar ishin edhe Kryetarë Gjykate (Kreshnik Radoniqi – ish-Kryetar i Gjykatës Themelore në Pejë dhe Vaton Durguti ish-Kryetar i Gjykatës Themelore në Gjakovë) KGJK ka caktuar edhe u.d. të Kryetarëve të këtyre dy gjykatave, ku në Gjakovë është caktuar Gjyqtari Nikollë Komani ndërsa në Pejë është caktuar Gjyqtari Sami Sharragjiu.

5. Miratimi i legjislacionit sekondar nga Këshilli Prokurorial i Kosovës

KPK gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka miratuar 3 rregullore, duke lënë prapa miratimin e disa rregulloreve të cilat kanë qenë të obligueshme të miratohen që nga viti 2015.

Nga 1 prilli deri më 30 qershor 2019, KPK ka miratuar këto 3 rregullore:

- Rregullore për Shërbimin e Komunikimit Publik në Sistemin Prokurorial
- Rregullore për Procedurën e Ndërmjetësimit të Rasteve nga Prokuroria
- Rregullore për Procedurën Disiplinore të Prokurorëve

Që nga viti 2015, si rezultat i mos planifikimit të duhur të punës në KPK dhe komisionet e saj, ky institucion edhe në fund të tre mujorit të dytë të vitit 2019, nuk ka arritur t'i përmbushë obligimet ligjore në hartimin dhe miratimin e rregulloreve në vijim:

- Rregulloren për Standardizim lidhur me Ligjërimin e Prokurorëve;
- Procedurat Standarde të Veprimit lidhur me Evitimin e Konfliktit të Interesit gjatë Ushtrimit të Funksionit nga Anëtarët e KPK-së;
- Rregulloren për Rregullat dhe Procedurat që Qeverisin Ankesat ndaj vendimeve të KPK-së rreth zhvendosjes së përhershme apo transferimit kundër vullnetit të Prokurorëve, që tejkalojnë periudhën gjashtë (6) mujore.

Mos miratimi i legjislacionit sekondar nga ana e KPK-së, në radhë të parë, dëshmon mungesën e përkushtimit dhe lidhshërit të këtij këshilli lidhur me menaxhimin dhe administrimin adekuat të sistemit prokurorial. Mungesa e legjislacionit sekondar të miratuar nga ana e KPK-së ndikon që mungesa e efikasitetit, llogaridhënies dhe transparencës të kthehen në parime pune brenda sistemit prokurorial. Në këtë drejtim, KPK duhet të marrë rol proaktiv në hartimin e legjislacionit sekondar, si dhe me një përkushtim maksimal të sigurojë edhe zbatimin e tyre në praktikë.

Në anën tjetër, në bazë të ligjit të ri për KPK-në, KPK obligohet që deri më 18 tetor 2019 të nxjerrë këto rregullore:

- Rregullore për Detyrat dhe Përgjegjësitë e Komisioneve të Përhershme për KPK-në;
- Rregullore për Procesin e Emërimit dhe Riemërimit të Prokurorëve nga Komunitetet e nën-përfaqësuar në mesin e Prokurorëve që Shërbejnë në Kosovë;
- Rregullore për Strukturën Organizative dhe Funksionimin e Njesisë për Shqyrtimin e Performancës së Prokurorisë;
- Rregullore për Strukturën Organizative dhe Funksionimin e SKPK-së.

5.1. Rregullore për Shërbimin e Komunikimit Publik në Sistemin Prokurorial

KPK me 10 prill 2019 ka miratuar Rregulloren për Shërbimin e Komunikimit Publik.

Në takimin e KPK-së të mbajtur me 10 prill të këtij viti, Kryetari i Komisionit për Çështje Normative, Zejnullah Gashi, ka thënë se kjo rregullore është hartuar në atë formë që përpos komunikimit me publikun, të ruhet edhe konfidencialiteti i hetimeve si dhe të mbrohen të drejtat e njeriut. Gashi ka thënë se kontribut të madh në këtë rregullore ka dhënë Ambasada Amerikane si dhe Instituti i Kosovës për Drejtësi (IKD). “Sa i përket kësaj rregulloreje, ne falënderojmë Ambasadën Amerikane dhe IKD-në për komentet e dhëna. Shumica e komenteve që ka bërë IKD-ja janë inkorporuar në këtë rregullore”, ka thënë Gashi. Kryesuesi i KPK-së, Bahri Hyseni, ka thënë se përmes kësaj rregulloreje, qytetarët do të jenë më të informuar rreth asaj se çfarë po ndodh në sistem prokurorial. “Në këtë rregullore kemi punuar gjatë me partnerët ndërkombëtarë dhe shoqërinë civile. Falënderojmë të gjithë ata që kanë kontribuar në këtë rregullore, si partnerët ndërkombëtar, ashtu edhe IKD-në. Qëllimi i kësaj rregulloreje është që publiku të informohet në kohë sa më të shkurtë, si dhe qytetarët të jetë të informuar vazhdimisht se çka po ndodhë në sistemin prokurorial”, ka thënë Hyseni.

Lidhur me këtë rregullore, IKD kishte dërguar komente në KPK me 15 mars 2019, gjatë kohës kur kjo rregullore ishte duke u draftuar. Ndonëse në KPK kanë deklaruar se shumica e rekomandimeve të IKD-së janë përfshirë në këtë rregullore, pas krahasimit, IKD ka gjetur se janë përfshirë një numër i madh i rekomandimeve të IKD-së, por jo ato më kryesoret, e që kanë të bëjnë me centralizimin e informacionit që përcakton kjo rregullore.

Në përgjithësi, kjo rregullore më tepër paraqet një ristrukturim të akterëve dhe procedurave për komunikim me publikun, se sa një hap për të qenë sistemi prokurorial më afër publikut.

Me anë të kësaj rregulloreje, KPK ka centralizuar sistemin e komunikimit në Zyrën e Prokurorit të Shtetit, përjashtimisht rasteve kur bëhet fjalë për KPK-në. Neni 7 i kësaj rregulloreje përcakton se:

1. Në kuadër të sistemit prokurorial funksionojnë këto zyra:

1.1. Zyra për Komunikim Publik në KPK dhe

1.2. Zyra për Komunikim Publik në ZKPSH.

2. Zyra për Komunikim Publik në KPK është pikë e kontaktit për publikun dhe burim qendror i informacionit për veprimtarinë e Këshillit.

3. Zyra për Komunikim Publik në KPK e ushtron veprimtarinë e saj në raport me publikun në koordinim të plotë me Kryesuesin dhe Drejtorin e Sekretariatit;

4 Zyra për Komunikim Publik në Zyrën e Kryeprokurorit të Shtetit është pikë e kontaktit për publikun dhe burim qendror i informacionit për institucionin e Prokurorit të Shtetit, përkthazi me veprimtarinë e të gjitha prokurorive;

5. Zyra e ushtron veprimtarinë e saj në raport me publikun në koordinim të plotë me Kryeprokurorin e Shtetit dhe

6. Zyrat për Komunikim Publik në KPK dhe ZKPSH kane udhëheqësin dhe zyrtarët për komunikim publik.

Në vijim, IKD do të analizojë të metat dhe kundërligjshmëritë e kësaj rregulloreje. Po ashtu, IKD gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka monitoruar zbatimin në praktik të kësaj rregulloreje, e cila pjesë do të shtjellohet tek gjetjet e veçanta të këtij raporti.

5.1.1. Kundërligjshmëria e kontrollit të plotë të Kryeprokurorit të Shtetit në çdo informacion që plasohen në publik

Në nenin 7, paragrafi 2 të Rregullores për Shërbimin e Komunikimit Publik në Sistemin Prokurorial (tutje: rregullore) përcaktohet se “Zyra për Komunikim Publik në Zyrën e Kryeprokurorit të Shtetit është pikë e kontaktit për publikun dhe burim qendror i informacionit për institucionin e Prokurorit të Shtetit, përkitazi me veprimtarinë e të gjitha prokurorive”, ndërsa në nenin 7, paragrafi 5 të rregullores përcaktohet se “Kjo zyrë komunikimi e ushtron veprimtarinë e saj në raport me publikun në koordinim të plotë me Kryeprokurorin e Shtetit”.

Në nenin 10, paragrafi 1 të rregullores përcaktohet se Prokuroritë Themelore, Prokuroria e Apelit dhe PSRK do të kenë zyrtarët për komunikim me publikun. Në paragrafin 2 të këtij neni përcaktohet se “Zyrtarët për komunikim publik e ushtrojnë veprimtarinë e tyre në raport me publikun në koordinim të plotë me kryeprokurorin e prokurorisë përkatëse, prokurorin përkatës të çështjes dhe udhëheqësin e Zyrës për Komunikim Publik në ZKPSH”.

Në nenin 16.1.1. të Rregullores përcaktohet se “Për rastet (të veçanta)të cilat janë me interes për opinionin publik, njoftohet kryeprokurori i prokurorisë përkatëse i cili para daljes së informacionit në publik, njofton Kryeprokurorin e Shtetit, kurse në rastin që mund të ndërlihet Këshilli, njoftohet Kryesuesi para daljes së informacionit në publik”.

Sa i përket asaj se çfarë nënkuptohet me “rastet e veçanta”, neni 3 i kësaj rregulloreje përcakton thjesht se me raste të veçanta nënkuptohen “rastet të ndjeshme që zgjojnë interesimin e publikut”. Pra, KPK në këtë rast ka bërë një riformulim të një paqartësie, duke mos e qartësuar këtë term.

IKD vlerëson se ky rregullim i procedurës së komunikimit me publikun është i kundërligjshëm. Nuk ka asnjë bazë ligjore që Kryeprokurorit të Shtetit i jep mandat për të kontrolluar çdo informacion që del në publik nga sistemi prokurorial.

IKD ka analizuar me kujdes Ligjin për PSh-në, KPK-n dhe ndryshimet e bëra në këto ligje. Në asnjë prej këtyre ligjeve dhe ndryshimet e tyre, kjo kompetencë nuk i ipet Kryeprokurorit të Shtetit. Për më tepër, kjo kompetencë e Kryeprokurorit të Shtetit nuk mund të nxirret as me anë të interpretimit logjik.

Neni 10.1. i LPSH përcakton se “Prokurori i Shtetit i ofron publikut rregullisht informacione lidhur me veprimtaritë e saj”. Fillimisht, nga kjo shohim se këtu nuk i referohet ZKSH apo Kryeprokurorit të Shtetit por i referohet institucionit të Prokurorit të Shtetit.

Ligji nr.05/L-034 për Ndryshimin dhe Plotësimin e Ligjit nr.03/L-225 për Prokurorin e Shtetit kur flet për kompetencat e Kryeprokurorit të shtetit në nenin 11.1.1 përcakton se Kryeprokurori i Shtetit “është kreu i Prokurorisë së Shtetit, me përgjegjësi për menaxhimin dhe **përfaqësimin** e Prokurorisë së Shtetit dhe të strukturave të prokurorive, të cilat e përbëjnë Prokurorinë e Shtetit”. Termi “përfaqësimin” i përdorur në këtë nen në asnjë formë nuk i jep kompetencë që të kontrollojë çdo informacion që del në publik, përfshirë edhe atë të Prokurorive të tjera pos ZKSH.

Kjo për arsye se edhe sa i përket prokurorive të tjera, kemi një përkufizim identik në rastin e kompetencave të kryeprokurorëve të prokurorive të tjera. Neni 13.1. i po këtij ligji përcakton se “Kryeprokurori udhëheq me punën dhe **përfaqëson** prokurorinë për të cilin është emëruar”.

Të njëjtin përcaktim e bënë edhe Ligji nr.03/L-052 për PSRK, ku në nenin 4.4. të këtij ligji përcaktohet se “Kryeprokurori i PSRK-së do të **përfaqësojë** PSRK-në para personave dhe institucioneve tjera vendore, ndërkombëtare, publike dhe private. Kryeprokurori i PSRK-së mund të caktojë **një prokuror tjetër special** që të përfaqësojë PSRK-në para personave dhe institucioneve tjera vendore, ndërkombëtare, publike dhe private sipas nevojave dhe ngarkesës me punë të zyrës”.

Në rastin konkret, norma e nenit 13.1. e LPSH dhe nenit 4.4. të Ligjit për PSRK shikohen si norma me epërsi ndaj nenit 11.1.1. për shkak se e njëjta është normë specifike/speciale/e veçantë. Më e paktë që mund të thuhet, është se normat janë ekuivalente (secili kryeprokuror për zyrën/prokurorinë që udhëheqë).

Si rrjedhojë, kjo kompetencë e Kryeprokurorit të Shtetit është e kundërligjshme, pasi për informacionin e plasuar në publik, Kryeprokurori i Shtetit është përgjegjës vetëm sa i përket ZKSH, ndërsa për prokuroritë e tjera, janë kryeprokurorët e këtyre prokurorive.

Në anën tjetër, përparësi e kësaj rregullore është neni 16.1.1.3 që përcakton se “Të gjithë përfaqësuesit e mediave, pa dallim, trajtohen njëjtë, me mirësjellje profesionale duke marrë në konsideratë **afatet dhe kufizimet e atyre.**”

Duke pasur parasysh natyrën e afateve dhe kufizimeve të mediave, përcaktimi që çdo informacion të kaloj përmes një personi, që në këtë rast është Kryeprokurori i Shtetit, është apriori i pazbatueshëm. Bazuar në vendimet e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*të obligueshme sipas nenit 53 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës*) lajmi i mediave është “mall që shpejt humb vlerën”. Në anën tjetër, është në interes të publikut që për një rast të caktuar të informohet në kohë sa më të shpejtë. Ndjekja e procedurës që secilin informacion para se të plasohet në publik ta kontrollojë Kryeprokurori i Shtetit është procedurë, e cila pamundëson zbatimin në praktikë të nenit 16.1.1.3 të rregullores. Për më tepër, kjo pamundësi është vërtetuar edhe nga monitorimi që IKD i ka bërë zbatimit në praktikë të kësaj rregulloreje, cila do të trajtohet tek gjetjet e veçanta.

Heqja nga rregullorja e Prokurorit Kujdestar për Komunikim me Media

Në vitin 2018, KPK ka caktuar edhe Prokurorët Kujdestar për Komunikim me Media për secilën prokurori. Një vendim i tillë ka rezultuar mjaft pozitiv dhe efikas në praktikë. Kjo ishte dëshmuar edhe në raportet e kaluara të IKD-së mbi punën e KPK-së.

Prokurorin Kujdestar për Komunikim me Media rregullorja nuk e përcakton fare, çka paraqet një regres të sistemit prokurorial në kuptim të transparencës me publikun.

Në këtë drejtim, ngarkesa e prokurorit me lëndë që ai është duke hetuar (në këtë rast Prokurorit Kujdestar për Komunikim me Media) nuk duhet të shërbejë si arsyetim se i njëjti nuk arrin që të përmbushë detyrat e tij. Fakti se në këtë rregullore përcaktohen përgjegjësit për komunikim për secilin akter, do të nënkuptonte se Prokurori Kujdestar për Komunikim me Media do të kishte disa përgjegjësi të kufizuara dhe nuk do të mbulonte ato të akterëve të tjerë të përcaktuara në rregullore. Në raste të caktuara të cilat kanë një karakter doktrinar juridik, në të cilin nuk flitet për raste konkrete, më efektive dhe e drejtë është që komunikim me publikun ta bëjë një prokurorë se sa një zyrtarë për informim, i cili jo domosdoshmërisht është jurist me profesion.

Për më tepër, nga monitorimi sistematik i IKD-së ndaj sistemit prokurorial shihet qartë se ka një regres të madh të transparencës që nga koha kur komunikimin me publikun nuk e kanë mbajtur më Prokurorët Kujdestar për Media.

5.2. Rregullore për Procedurën e Ndërmjetësimit të Rasteve nga Prokuroria

Ligji Nr. 06/L-009 Për Ndërmjetësim në nenin 8, paragrafi 5 ka përcaktuar se “Këshilli Prokurorial i Kosovës, nxjerr akt nënligjor me të cilin përcaktohet **procedura e referimit** të rasteve nga prokuroria sipas paragrafit 1. të këtij neni”.

Në zbatim të këtij obligimi ligjor, KPK në takimin e mbajtur me 25 prill 2019 ka miratuar Rregulloren për Procedurën e Ndërmjetësimit të Rasteve nga Prokuroria.

Në këtë rregullore, është përcaktuar se për rastet e ndërmjetësimit do të angazhohet referenti për ndërmjetësim, i cili është zyrtari i prokurorisë së caktuar që administron me rastet e referuara nga prokuroria. Po ashtu, brenda obligim ligjor sipas Ligjit për Ndërmjetësim, është përcaktuar edhe procedura për menaxhimin e lëndës së referuar si dhe përzgjedhja apo caktimi i ndërmjetësuesve.

“Volumi” i panevojshëm i rregullores

Siç u tha edhe më lartë, Ligji për Ndërmjetësim e ka obliguar KPK-në për të nxjerrë akt nënligjor me të cilin përcaktohet **procedura e referimit** të rasteve nga prokuroria. Përtej procedurës së referimit, KPK nuk ka pasur as nevojë dhe as të drejtë të përcaktojë dispozita tjera.

Por, pjesa më e madhe e kësaj rregulloreje është e mbushur me nene që nuk e kanë vendin fare në këtë rregullore, pasi ato janë norma ekskluzivisht të kopjuara nga ligjet bazike. Nenet

e kopjuara në këtë rregullore nga ligjet bazike janë kryesisht nenet e Kodit të Procedurës Penale dhe Ligjit për Ndërmjetësim.

Përpos procedurës për referim, kjo rregullore përcakton edhe përshtatshmërinë e rastit për ndërmjetësim, fillimin e procedurës së referimit, marrëveshjen për fillimin e ndërmjetësimit, konfliktin e interesit tek ndërmjetësuese, konfidencialitetin e informacioneve, marrëveshjen e arritur për ndërmjetësim, mosarritjet e marrëveshjes, përfundimin e procedurës së ndërmjetësimit, aprovimin ose anulimin e marrëveshjes së arritur në ndërmjetësim dhe shpenzimet e procedurës.

Të gjitha këto çështje, janë të rregulluara në mënyrë identike me ligjet bazike.

IKD vlerëson se KPK duhet ti shmanget qasjes kur ligjet bazike me tekstin identik i konverton në legjislacion sekondar. Në këtë drejtim, KPK duhet ta ketë parasysh se ligji si i vetëm është i zbatueshëm, derisa nuk ka nevojë për dispozita që e detajizojnë zbatimin e të njëjtit. Secili legjislacion sekondar, duhet të jetë në kuptim të zbatimit të ligjit, pra të ketë norma më detajzuese në këtë drejtim, dhe jo të jetë përsëritje e ligjit. Nëse veprohet kështu, atëherë legjislacioni sekondar nuk ka asnjë kuptim.

Në anën tjetër, një qasje e tillë ndikon që KPK në legjislacionin e saj sekondar vetëm të bëjë volum, pasi këto pjesë të rregullores janë të pazbatueshme. Secili prokuror apo ndërmjetësues që është i përfshirë në këtë proces i referohet dispozitave ligjore, dhe i njëjti nuk ka nevojë që ti referohet dispozitës identike e cila gjendet në rregullore të KPK-së.

Andaj, KPK duhet të krijojë praktikë që në secilin rast të kufizohet në detyrimin e saj ligjor me rastin e miratimit të legjislacionit sekondar, dhe mos të krijojë volum të panevojshëm të këtij legjislacioni.

Kapitulli jashtëligjorë i kësaj rregulloreje

Me rastin e miratimit të kësaj rregulloreje, KPK i është referuar nenit të mësipërm të Ligjit për Ndërmjetësim dhe Ligjit për KPK-në.

Ndërsa, përpos dispozitave të sipërpërmendura, kreu 3 i kësaj rregulloreje rregullon edhe referimin e rasteve të të miturve në procedurë penale.

Në kuptim të Ligjit për Ndërmjetësim, një qasje e tillë e KPK-së është jashtë ligjore, pasi vetë Ligji për Ndërmjetësim nuk e rregullon çështjen procedurën e ndërmjetësimit për të mitur. Neni 27, paragrafi 3 i Ligjit për Ndërmjetësim përcakton se “Procedura e ndërmjetësimit për të mitur dhe arbitrazhit tregtar rregullohet me ligje të veçanta”.

Për këtë arsye, duke ju referuar vetëm këtij ligji në bazën e saj ligjore, kjo rregullore ka tejkaluar ligjin bazik.

IKD i rikujton për të satën herë KPK-së që krahas të gjithave, çështja kruciale me rastin e hartimit të legjislacionit sekondar është përcaktimi dhe kuptimi i limiteve nga ligjet bazike.

Në të kundërtën, do të shfaqen situata të tilla kur vetë legjislacioni sekondar i KPK-së nuk do të jetë në përputhje me natyrën juridike që ka ky legjislacion.

5.3. Rregullore për Procedurën Disiplinore të Prokurorëve

Më 10 janar 2019 ka hyrë në fuqi Ligji për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve.

Neni 17 i këtij ligji përcakton se “Këshillat miratojnë rregulloret e parapara me këtë ligj, brenda gjashtë (6) muajve nga data e hyrjes në fuqi e këtij ligji”.

Në zbatim të këtij obligimi ligjor, KPK në takimin e mbajtur me 7 qershor 2019 ka miratuar Rregulloren 05/2019 për Procedurën Disiplinore të Prokurorëve.

Kjo rregullore adreson kërkesat e Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve përkitazi me sistemin e ri të disiplinimit që ka ndërtuar kjo rregullore.

Mbi bazën e kësaj rregullore, KPK në takimin e mbajtur më 3 korrik 2019 ka miratuar listën prej 30 prokurorëve të cilët do të shërbejnë në panele hetimore.

Kundërligjshmëria e rregullores përkitazi me ankesat anonime

Sikurse KGJK, edhe KPK me anë të kësaj rregulloreje ka vendosur që ta hudhë secilën ankesë të secilës palë i cili në raportimin e një shkeljeje disiplinore dëshiron të mbetet anonim.

Në nenin paragrafin 2 të nenit 7 të kësaj rregulloreje përcaktohet se:

Ankesa hudhet siç është përcaktuar me nenin 9, paragrafi 6 i Ligjit dhe kur autoriteti kompetent konstaton se ankesa është:

1. Anonime

2. Shkelja e supozuar është parashkruar

Në paragrafin 3 të këtij neni të rregullores përcaktohet po ashtu se autoriteti kompetent e refuzon ankesën kur konstatohet se e njëjta është dukshëm jo serioze dhe e pabazuar, sepse nuk ka të bëjë me shkelje disiplinore.

KPK me anë të këtij neni ka tejkalluar nenin 9, paragrafin 6 të Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve, i cili përcakton katër rrethana se kur autoriteti kompetent nuk kërkon fillimin e hetimeve nga KGJK.

Neni 9, paragrafi 6 i Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve përcakton se:

Autoriteti Kompetent sipas nenit 9, paragrafin 1, shqyrton ankesën brenda tridhjetë (30) ditëve nga dita e pranimit të ankesës dhe vepron në përputhje me nenin 12, paragrafin 2, përveç kur konstaton se ankesa është **dukshëm joserioze, e pabazuar, nuk ka të bëjë me ndonjë shkelje disiplinore, ose është parashkuar.**

Pra, në asnjërin prej këtyre rrethanave nuk përcaktohet se autoriteti kompetent nuk duhet të kërkojë fillimin e hetimeve në rastin kur kërkesa është anonime.

Për më tepër, në Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve në asnjë pjesë të saj nuk e përmban fjalën “anonime”.

Paragrafi 4 i nenit 9 të këtij ligji përcakton se ankesa duhet të përmbajë, ndër të tjera, edhe “identitetin e personit fizik ose juridik i cili e paraqet ankesën”. Por, kjo në asnjë rrethanë nuk mund të shërbejë si arsye që në rregullore të përcaktohet se autoriteti kompetent nuk vepron tutje nëse ankesa është anonime.

Aq më tepër, kur autoriteti kompetent është njoftuar lidhur me një shkelje të supozuar të një prokurori. Kjo për arsye se pas njoftimit të tij lidhur me një rrethanë në të cilën ka një shkelje të supozuar disiplinore, i njëjti mund të kërkojë nga KPK fillimin e hetimeve edhe sipas detyrës zyrtare, pra, edhe sikur ankesa mos të kishte ekzistuar fare.

Përkritazi me këtë, paragrafi 2 i nenit 12 të Ligjit për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve përcakton se:

Autoriteti Kompetent kërkon nga Këshilli fillimin e hetimeve disiplinore mbi bazën e një anekese të paraqitur nga një person fizik apo juridik dhe e cila nuk është hedhur poshtë sipas nenit 9, paragrafit 6 të këtij Ligji, **ose sipas detyrës zyrtare kur ka bazë të arsyeshme të besoj se një gjyqtar ose prokuror ka kryer shkelje disiplinore.**

Lidhur me këtë përcaktim të rregullores, sikurse në rastin e Rregulloren për Procedurën Disiplinore të Gjyqtarëve, IKD konsideron se është tërësisht e papranueshme që secila ankesa e cila është anonime të hudhet qysh në fillim nga autoriteti kompetent, aq më tepër kur në përmbajtjen e të njëjtës anekese mund të ketë dëshmi të qarta për një shkelje të supozuar disiplinore nga një prokurorë.

Në mënyrën se si funksionon aktualisht sistemi prokurorial, është shumë normale që një person i caktuar të ketë frikë të ballafaqohet direkt me prokurorë i cili supozohet se ka kryer një shkelje disiplinore, dhe si rrjedhojë i njëjti do preferojë të mbetet anonim. Në raste të tilla, ankesa mund të përmbajë shumë informacione, dhe nuk ka asnjë arsyetim ligjor dhe logjik me të cilin mund të konkludojmë se kjo ankesë nuk duhet të procedohet tutje. Nëse ankesa është anonime por edhe është e pabazuar dhe joserioze, ka baza të tjera të përcaktuara me ligj dhe rregullore me të cilat autoriteti kompetent mund ta hudhë poshtë në fillim ankesën. Por, jo që ta hudhë ankesën vetëm pse e njëjta është anonime, përkundër përmbajtjes së saj.

Po ashtu, fakti se parashtruesi i ankesës është i panjohur, pra ankesa është anonime, nuk e pengon në asnjë rrethanë zhvillimin e procedurës, pasi e njëjta mund të zhvillohet edhe pa parashtruesin e ankesës. Në kuptim të nenit 2.1.1.5 të Rregullores, palë në rastin konkret paraqitet vetë autoriteti kompetent.

Për këtë arsye, IKD kërkon nga KPK të reflektojë përkitazi me këtë pjesë dhe të ndryshojë këtë rregullore, në atë mënyrë që të largojë këtë pjesë me anë të një rregulloreje për ndryshimin dhe plotësimin e rregullores. Derisa në atë kohë, secili autoritet kompetent duhet ti referohet ligjit dhe mos ta aplikojë këtë dispozitë kundërligjore të kësaj rregulloreje, pra, të procedojë tutje me ankesat, edhe nëse të njëjtat janë anonime.

6. Llogaridhënia dhe integriteti në sistemin prokurorial dhe mekanizmat e kontrollit

IKD gjatë monitorimit sistematik të punës së KPK-së, ka gjetur se Këshilli nuk ka arritur të përmbush obligimet bazë lidhur me zbatimin e ligjeve bazike dhe rregulloreve bazë të miratuara nga vet Këshilli. IKD ka gjetur se mekanizmat e kontrollit dhe mbikëqyrjes brenda KPK-së edhe pse janë të themeluar në letër, në praktikë nuk janë efikas.

Mungesa e kontrollit dhe mbikëqyrjes në praktikë, kanë ndikuar dhe po ndikojnë që në sistemin prokurorial të mungojë llogaridhënia, efikasiteti dhe përgjegjshmëria, të cilat janë duke ndikuar në instalimin e kulturës së pandëshkueshmërisë.

Në anën tjetër, ndonëse në raportet e kaluara të IKD-së përkitazi me punën e KPK-së ishte evidentuar një progres në fushën e transparencës, gjetjet e IKD-së në këtë raport tregojnë se gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, regresi i sistemit prokurorial në transparencë është jashtëzakonisht i madh. Çështjen e transparencës IKD e ka analizuar edhe në këtë pjesë, por edhe tek temat e trajtuara në kapitullin e gjetjeve të veçanta të këtij raporti.

Obligimet ligjore të sistemit prokurorial	Përmbushur	Nuk janë përmbushur	Afati
Raporti vjetor i Punës së PSh-së		X	Muaji mars i vitit respektiv
Raporti vjetor i Punës së KPK-së		X	Muaji mars i vitit respektiv
Vlerësimi i Performancës së Prokurorëve	X		1/3 e prokurorëve brenda vitit
Raportimi i Kryeprokurorëve para KPK		X	Çdo tre muaj
Raportimi para publikut për zbatimin e objektivave të saj të përcaktuara në mënyrë specifike dhe të bazuar në indikator të matshëm çdo gjashtë (6) muaj.		X	Çdo gjashtë muaj brenda vitit kalendarik
Transparenca		X	
Raportimi i Koordinatorit Kombëtar për Luftimin e Krimeve Ekonomike		X	Çdo tre muaj

Tabela 4 - Obligimet ligjore të përmbushura dhe të pa përmbushura të sistemit prokurorial.

Sa i përket përmbushjes së obligimeve ligjore nga ana e KPK-së, sikurse në rastin e KGJK-së, IKD rikujton se IKD është organizata e vetme që sistematikisht monitoron punën e KPK-së dhe në baza 3 mujore publikon raporte të monitorimit, ku prezanton gjetjet, vlerësimet dhe rekomandimet. Për të pasur më të qartë punën e KPK-së në kuptim të progresit apo regresit, IKD gjetjet e këtij raporti në këtë pjesë do ti krahasojë me gjetjet e raporteve të kaluara të IKD-së mbi punën e KGJK-së.

IKD në vazhdim ka analizuar zbatimin e obligimeve ligjore bazuar në indikatorët e vendosur në përputhje me detyrimet ligjore të sistemit prokurorial.

6.1. Raporti vjetor i Punës së Prokurorit të Shtetit për vitin 2018

Neni 4 paragrafi 1 pika 12 e Ligjit për KPK-në përcakton se KPK është i obliguar në përgatitjen e një raporti vjetor mbi veprimtaritë e Prokurorit të Shtetit dhe shpenzimeve të Këshillit.

Në raportin e kaluar të IKD-së për punën e KPK-së gjatë tremujorit të parë të vitit 2019 ishte gjetur se KPK deri më 31 mars 2019 nuk e kishte miratuar këtë raport. Ky fakt paraqet jo efikasitet të KPK-së në përmbushjen e obligimeve të saj që dalin nga ligji.

Ndërsa, arsyetimi i KPK kishte qenë se për përpilimin e një raporti të tillë kërkohet një angazhim i madh, duke pasur parasysh që duhet të harmonizohen të gjitha të dhënat statistikore dhe të përpunohen në formë të raportit.

Sidoqoftë, ky raport është prezantuar nga Kryeprokurori i Shtetit para anëtarëve të KPK-së në takimin e 165-të të KPK-së, të mbajtur me 10 prill 2019. Në këtë raport të publikuar në faqen zyrtare të KPK-së, nuk është e qartë pse në të njëjtin figuron data “shkurt 2019”, kur ky raport as nuk është miratuar dhe as nuk është publikuar deri në prill të këtij viti.

Në raport thuhet se Prokurori i Shtetit (PSh) gjatë vitit 2018 ka pasur në punë gjithsej 179,242 kallëzime – lëndë penale (lëndë nga regjistrat: PP, PPM, PPN, NJN, PPP, lëndët e PA-së dhe ZKPSH-së) nga të cilat 119.454 janë trashëguar si lëndë të pazgjidhura nga vitet paraprake. Në periudhën raportuese, PSh ka pranuar në punë gjithsejtë 59,788 kallëzime – lëndë penale nga të cilat prokurorët kanë zgjidhur apo proceduar në organet kompetente 74,031 prej tyre, përkatësisht 14,242 kallëzime – lëndë penale më shumë se që kanë pranuar.

Në fund të periudhës raportuese, të pazgjidhura kanë mbetur 105,211 kallëzime – lëndë penale.

6.2. Raporti Vjetor i Punës së Këshillit Prokurorial të Kosovës për vitin 2018

Neni 4 paragrafi 1 pika 12 e Ligjit për KPK-në përcakton se KPK është i obliguar në përgatitjen e një raporti vjetor mbi veprimtaritë e Prokurorit të Shtetit dhe shpenzimeve të Këshillit.

KPK më 29 dhjetor 2015, kishte miratuar Rregulloren Nr. 10/2015, për organizimin dhe veprimtarinë e KPK-së. Në nenin 41 të kësaj rregullore, KPK ka përcaktuar obligimin e miratimit dhe publikimit të Raportit vjetor të punës së KPK-së deri më 31 mars të vitit pasues. Ky nen ka obliguar Sekretariatit të mbështet Këshillin në përgatitjen me kohë të projekt raportit për shqyrtim dhe miratim në Këshill.

IKD në raportin e kaluar për punën e KPK-së gjatë tremujorit të parë të vitit 2019 kishte gjetur se KPK e ka miratuar këtë raport brenda afateve ligjore. Po ashtu, vetë raporti i punës së KPK-së për vitin 2018 është analizuar në raportin e kaluar të IKD-së.

6.3. Vlerësimi i performancës së prokurorëve dhe masat disiplinore

Ligji nr. 06/L-056 për KPK-në përcakton në nenin 27 përcakton se “Vlerësimi i performancës së prokurorëve me mandat të përhershëm bëhet çdo tre (3) vjet, në mënyrën e tillë që, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, Këshilli cakton me short një e treta (1/3) e prokurorëve, brenda secilës prokurori, si grupin e parë të cilët do t’u nënshtrohen vlerësimit të performancës në afat prej tre (3) muajsh. I njëjti short mbahet pas një (1) viti për të caktuar prokurorët që do bëjnë pjesë në grupin e dytë dhe grupin e tretë pas dy (2) viteve, respektivisht”.

Në raportin kaluar të IKD-së për punën e KPK-së gjatë tremujorit të parë të vitit 2019, IKD kishte gjetur se KPK kishte planifikuar drejt numrin e prokurorëve të cilët do ti nënshtrohen vlerësimit të performancës, në atë mënyrë që nga 190 prokurorë, kishte planifikuar që vlerësimit të performancës ti nënshtrohen gjithsej 88 prokurorë, që edhe paraqet 1/3 e numrit të përgjithshëm të prokurorëve.

Ky proces është duke vazhduar në KPK, ku deri më tani ka përfunduar procesi i vlerësimit të performancës për gjithsej 21 prokurorë.

Sa i përket disiplinimit të prokurorëve, më 10 shkurt të vitit 2019 ka hyrë në fuqi Ligji për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve. Sa i përket procedurave disiplinore të cilat kanë qenë në fuqi në kohën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, po ky ligj në nenin 17.3 ka përcaktuar se “Procedurat disiplinore të filluara para hyrjes në fuqi të këtij ligji do të vazhdojnë dhe përfundojnë në pajtim me dispozitat e ligjit në fuqi, në kohën e fillimit të hetimit disiplinor dhe do të përfundojnë brenda gjashtë (6) muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji”.

Për këtë arsye, gjatë kësaj kohe në KPK janë zhvilluar edhe procedurat disiplinore sipas ligjit të vjetër por edhe procedurat disiplinore të bazuara në Ligjin e ri për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve.

Më 1 prill të këtij viti, Komisioni Disiplinor i KPK-së i ka pasur në punë 2 raste, derisa gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019 ka pranuar edhe 2 raste të tjera. Në tri prej këtyre rasteve, Komisioni Disiplinor i KPK-së ka shqiptuar 2 masa disiplinore:

Lloji i masës disiplinore	Numri i vendimeve
Propozim për largim nga detyra	1 vendim
Ulje në detyrë brenda sistemit prokurorial	1 vendim
Refuzim të raportit përfundimtar	1 vendim

Tabela 5 - Masat disiplinore të shqiptuara nga KD i KPK-së.

Gjatë periudhës kohore 1 prill – 30 qershor 2019, KPK si shkallë e dytë ka pasur në punë 4 ankesa ndaj vendimeve disiplinore, ku ka vendosur në njërin prej tyre, në të cilën edhe e ka vërtetuar vendimin e Komisionit Disiplinor.

Sa i përket procedurave disiplinore të cilat janë zhvilluar duke u bazuar në Ligjin e ri për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve, KPK nuk ka dhënë të dhëna për këto raste, me arsyetimin se zyrtarja e cila merret me këto çështje është në pushim.

6.4. Raportimi i Kryeprokurorëve para KPK-së

KPK më 29 dhjetor 2015, ka miratuar Rregulloren për Organizimin e Brendshëm dhe Funksionimin e Prokurorit të Shtetit. Neni 9 i kësaj rregullore përcakton përgjegjësitë e Kryeprokurorëve në raport me KPK-në. Neni 9 pika 1.4 e kësaj rregullore obligon Kryeprokurorët që në baza tre mujore t'i dorëzojnë KPK-së raport me shkrim lidhur me punën e prokurorisë, vështirësitë dhe propozimin e masave lidhur me përmirësimin e performancës së prokurorisë.

IKD në raportin e saj për tremujorin e parë të vitit 2019, kishte gjetur se KPK nuk e kishte kryer këtë obligim sipas ligjit. Po ashtu, IKD i kishte rekomanduar KPK-së që t'i ftojë Kryeprokurorët e të gjitha prokurorive për të raportuar çdo 3 (tre) muaj, që i bie katër (4) herë brenda vitit. Po ashtu, ky raportim të jetë përmbajtësor dhe efektiv, e jo të zhvillohet vetëm formalisht.

Por, gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, KPK nuk është marrë fare me zbatimin e këtij obligimi ligjor, në atë mënyrë që nuk ka ftuar asnjë prej kryeprokurorëve për të raportuar para anëtarëve të KPK-së.

Mungesa e raportimit të kryeprokurorëve para anëtarëve të KPK-së është dështimi themelor i KPK-së për të ushtruar kontroll dhe mbikëqyrje në raport me të gjitha prokuroritë. Për të mbajtur nën mbikëqyrje dhe kontroll të gjitha prokuroritë si dhe për të bërë mirë

administrimin e tyre, raportimi i kryeprokurorëve para anëtarëve të KPK-së është çelësi primar.

Në këtë drejtim, IKD vlerëson se mungesa e raportimit të kryeprokurorëve dhe mos përmbushja e obligimeve ligjore dëshmojnë në praktikë dështimin e plotë të Këshillit Prokurorial të Kosovës për të ushtruar kontroll dhe mbikëqyrje në raport me Kryeprokurorët e Prokurorive përkatëse në menaxhimin dhe administrimin efikas të prokurorive, që në praktikë ndikon edhe në mungesën e rezultateve dhe në performancë të dobët.

6.5. Transparenca dhe llogaridhënia publike e sistemit prokurorial

KPK në vazhdimësi proklamon ngritjen e transparencës dhe llogaridhënies në raport me publikun dhe mediat. KPK ka miratuar rregullore dhe strategji për të ngritur transparencën dhe llogaridhënien dhe për të lehtësuar bashkëpunimin me publikun dhe median.

Po ashtu, në secilën paraqitje publike, secili prej akterëve të sistemit prokurorial deklaron se puna e tyre zhvillohet ekskluzivisht mbi parimin e transparencës, duke u zotuar se për fuqizimin e këtij parimi do të angazhohen vazhdimisht.

Në raportin e kaluar të IKD-së mbi punën e KPK-së gjatë tremujorit të parë të vitit 2019, IKD kishte gjetur se kishte një progres relativ në transparencën e sistemit prokurorial, veçanërisht sa i përket kërkesave për qasje në dokumente publike.

Nga të gjitha kërkesat për qasje në dokumente publike dhe informata që IKD kishte parashtruar në sistemin prokurorial, IKD kishte marrë përgjigje pozitive në 57.69% të kërkesave, në 23.07% të kërkesave kishte marrë përgjigje negative ndërsa në 19.23% të kërkesave IKD nuk kishte marrë fare përgjigje.

Gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, KPK ka miratuar Rregulloren për Shërbimin e Komunikimit në Sistemin Prokurorial, sipas të cilës rregullore, procesi i informimit publik është centralizuar deri në një masë tek kryesuesi i KPK-së dhe deri në maksimum tek Kryeprokurori i Shtetit. Kjo rregullore do të analizohet edhe tek gjetjet e veçanta.

IKD gjatë monitorimit të sistemit prokurorial, gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, ka adresuar në sistemin prokurorial 127 kërkesa për qasje në dokumente publike, lidhur me përmbushjen e obligimeve ligjore, ofrimin e informacioneve, statistikave dhe të dhënave të tjera të disponueshme dhe lejueshme sipas Ligjit mbi Qasje në Dokumente Publike.

Prej këtyre 127 kërkesave, 11 kërkesa i janë drejtuar KPK-së, në të cilat IKD ka marrë 8 përgjigje pozitive apo në 72.72 të kërkesave, ndërsa në 3 përgjigje IKD nuk ka marrë fare përgjigje, apo në 27.27% të kërkesave.

Ndërsa, prej këtyre 127 kërkesave, 116 i janë drejtuar të gjitha prokurorive, nga të cilat IKD ka marrë vetëm 16 përgjigje pozitive apo 13.73% të kërkesave, në 6 kërkesa apo 5.17% të kërkesave prokuroritë kanë refuzuar që të japin përgjigje ndërsa në gjithsej 94 kërkesa apo në 81.03% të kërkesave të parashtruara IKD nuk ka marrë fare përgjigje nga prokuroritë.

Në kuptim të transparencës, gjendja nuk qëndron hiç më mirë sa i përket publikimit të vendimeve të KPK-së në faqen e saj zyrtare. Nga gjithsej 40 vendime që KPK ka nxjerrë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, KPK në faqen e saj zyrtare ka publikuar vetëm 13 prej tyre, që në përqindje i bie të jetë 32.5%.

Sa i përket rregulloreve, KPK ka publikuar në faqen zyrtare të saj të gjitha rregulloret të cilat janë miratuar gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019.

Po ashtu, KPK nuk ka respektuar parimin kushtetues të dygjuhësisë në raport me vendimet e marrë. Kjo pasi nga 40 vendimet e marrë, KPK asnjërin prej tyre nuk e ka publikuar në gjuhën serbe. Për më tepër, në faqen zyrtare të KPK-së janë edhe 2 rregullore të cilat janë miratuar gjatë vitit 2019, një në tremujorin e parë dhe një në tremujorin e dytë të këtij viti, e të cilat nuk janë publikuar fare në gjuhën serbe. Në këtë drejtim, përpos që KPK në këtë mënyrë bënë shkelje të parimit kushtetues të dygjuhësisë, i njëjti këshill nuk u mundëson qasje në dokumentet e KPK-së një numri të madh të prokurorëve të cilët si gjuhë amtare kanë gjuhën serbe. Në këtë mënyrë, është fare e pakuptimtë që në një rast eventual të thirret në përgjegjësi një prokurorë i nacionalitetit serb për mos zbatim të vendimeve dhe rregulloreve të KPK-së, nëse të njëjtit këto dokumente nuk i janë ofruar në gjuhën e tij amtare, përkatësisht në gjuhën serbe.

Sa i përket takimeve të mbajtura, KPK ka ftuar mediat dhe shoqërinë civile në secilin prej tyre.

Mos zbatimi i obligimeve ligjore dhe politikave të miratuar nga KPK, forcon gjetjet e IKD-së dhe vlerësimet e dala nga raporte ndërkombëtare dhe vendore lidhur me mungesën e vullnetit të sistemit prokurorial për të qenë transparent dhe llogaridhënës para publikut. Mos përmbushja e obligimeve dëshmon se ligji në Kosovë nuk zbatohet njëjtë ndaj të gjithëve. IKD vlerëson se në rastet kur zyrtarët e lartë nuk përmbushin obligimet dhe përgjegjësitë e tyre, kultura e pandëshkueshmërisë vazhdon të kultivohet.

Po ashtu, IKD i rikujton kryesuesit të ri të KPK-së, z. Bahri Hyseni, zotimin e tij publik të dhënë gjatë takimit të KPK-së të mbajtur më 14 janar 2019, në të cilin takim kishte thënë se nëse zgjidhet si kryesues i ri i KPK-së, rëndësi e veçantë do t'i jepet transparencës dhe bashkëpunimit me mediat dhe shoqërinë civile. Në bazë të këtyre gjetjeve jashtëzakonisht objektive, shihet se zotimi i z. Hyseni ka mbetur një zotim në letër, i pazbatuar në praktikë, sikurse zotimi i shumë përfaqësuesve të tjerë të sistemit prokurorial.

6.6. Monitorimi i takimeve të Këshillit Prokurorial të Kosovës

KPK gjatë periudhës kohore 1 prill – 30 qershor 2019 ka mbajtur gjithsej 4 takime, që në përgjithësi rezulton se ka mbajtur rreth 1.3 takime në muaj.

6.6.1. Diskutimet e anëtarëve të KPK-së gjatë miratimit të politikave/publikimi i vendimeve

IKD ka monitoruar në detaje të gjitha takimet e KPK-së, përfshirë pjesëmarrjen në diskutim nga të gjithë anëtarët e Këshillit. Gjetjet tregojnë se mungesa e demokracisë është ende e pranishme në KPK. Nga 40 vendimet e KPK-së që janë marrë gjatë periudhës 1 prill 2019 – 30 qershor 2019, shumica dërrmuese e tyre janë marrë në mënyrë unanime. Sa i përket diskutimit, në raportin e kaluar të IKD-së është vërejtur një progres kuantitativ, i cili progres ka vazhduar edhe në tremujorin e dytë të vitit 2019. Me përjashtim të anëtares së KPK-së nga radhët e PSRK-së, Merita Bina-Rugova, nuk ka asnjë anëtarë tjetër të cilit gjatë këtij tremujori nuk i është dëgjuar zëri në takimet e KPK-së. Ndonëse kjo situatë për dallim nga raportet e kaluara cilësohet si një progres i lehtë kuantitativ, IKD vlerëson se ky kontribut është i pamjaftueshëm, për faktin se përpos një anëtareje kontributi i së cilës ka qenë 0 në diskutim, anëtarët e tjerë qëndrojnë në kufinjë minimalë të diskutimit. Për këtë arsye, në këtë fazë, as sa i përket kuantitetit nuk mund ta konsiderojmë të mjaftueshme, derisa kualiteti i diskutimeve është ende një çështje e hapur dhe e diskutueshme.

**MONITORIMI I DISKUTIMEVE TË ANËTARËVE TË KPK-SË
NË MBLEDHJET E KPK-SË NË TREMUJORIN E DYTË TË VITIT 2019**

Anëtarët e KPK	Mbledhjet e monitoruara të Këshilli Prokurorial të Kosovës në tremujorin e dytë të vitit 2019				
	10 prill	25 prill	10 maj	7 qershor	Total
1. Bahri Hyseni	31 min, 13 sek	54 min, 55 sek	8 min, 7 sek	25 min, 19 sek	1 orë, 59 min, 34 sek
2. Aleksandër Lumezi	37 min, 55 sek	13 min, 40 sek	Pasiv	40 sek	52 min, 15 sek
3. Arben Ismajli	Pasiv	1 min, 57 sek	Pasiv	Pasiv	1 min, 57 sek
4. Ikramije Bojaxhiu	2 min, 47 sek	Pasiv	Pasiv	6 min, 35 sek	9 min, 22 sek
5. Dëshirë Jusaj	Pasiv	1 min, 45 sek	Pasiv	2 min, 24 sek	4 min, 9 sek
6. Merita Bina-Rugova	Pasiv	Pasiv	Ka munguar	Pasiv	Pasiv
7. Haxhi Sinanaj	Pasiv	1 min, 58 sek	Pasiv	Pasiv	1 min, 58 sek
8. Zejnullah Gashi	5 min, 15 sek	6 min, 51 sek	Pasiv	4 min, 17 sek	16 min, 3 sek
9. Radica Miliq	2 min, 45 sek	4 min, 55 sek	Pasiv	3 min, 19 sek	10 min, 69 sek
10. Bedrije Alshiqi	Pasiv	2 min, 43 sek	Pasiv	Pasiv	2 min, 43 sek

Tabela 6 - Monitorimi i diskutimeve të anëtarëve të KPK-së në mbledhjet e KPK-së gjatë tremujorit të parë të vitit 2019.

Në vazhdim janë paraqitur të gjitha mbledhjet, në të cilët përfshihen vendimet e marra:

- **KPK takimin e parë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, e ka mbajtur me 10 prill 2019, apo takimin e 165-të:** KPK gjatë këtij takimi ka shqyrtuar kundërshtimet e kandidatëve përkitazi me procesin për emërimin e Kryeprokurorit të PSRK-së. Për shkak se 2 kundërshtimet e paraqitura nga kandidatët Armend Hamiti dhe Atdhe Demaj u aprovuar, KPK gjatë këtij takimi ka shtyrë votimin për Kryeprokurorë për PSRK-së. Po ashtu, gjatë këtij takimi KPK ka miratuar Rregulloren për Shërbimet e Komunikimit të Publikut Po ashtu, gjatë këtij takimi, Kryeprokurori i Shtetit, Aleksandër Lumezi, ka paraqitur para anëtarëve të KPK-së Raportin Vjetor të Prokurorit të Shtetit për vitin 2018.
- **KPK takimin e dytë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, e ka mbajtur me 25 prill 2019, apo takimin e 166-të:** Gjatë këtij takimi, KPK ka anuluar procesin për emërimin e Kryeprokurorit të PSRK-së, dhe si u.d. të Kryeprokurorit të kësaj prokurorie ka caktuar prokurorin Afrim Shefkriu. Po ashtu, KPK gjatë këtij takimi ka marrë vendim për shpalljen e konkursin për avansimin e 2 prokurorëve në Departamentin për Krime të Rënda në Prokurorinë Themelore të Prishtinës dhe për avansimin e një prokurori në Departamentin për të Mitur të Prokurorisë Themelore në Ferizaj.
- **KPK takimin e tretë gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, e ka mbajtur me 10 maj 2019, apo takimin e 167-të.** KPK gjatë këtij takimi ka emëruar anëtarët e task-forcës dhe grupit monitorues për Strategjinë e Krimeve të Luftës. Po ashtu, KPK gjatë këtij takimi i ka propozuar Presidentit të Republikës së Kosovës shkarkimin e prokurorit Agron Matjani si dhe ka suspenduar me pagesë një prokurore.
- **KPK takimin e katërt gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, e ka mbajtur me 7 qershor 2019, apo takimin e 168-të:** KPK gjatë këtij takimi ka miratuar Rregulloren për Përgjegjësinë Disiplinore të Prokurorëve, ka rishpallur konkurs për avansim të një prokurori në Prokurorinë Themelore në Gjakovë, ka aprovuar kërkesën buxhetore për periudhën kohore 2020-2022, ka miratuar Raportin për Vlerësimin e Performancës për 13 prokurorë si dhe ka aprovuar kërkesën e ish-prokurorit Bajram Hamitaga për kompensimin e pagave gjatë kohës sa ka qenë i suspenduar.

7. Gjetjet e veçanta të monitorimit të IKD-së për KGJK dhe KPK

IKD në këtë pjesë të raportit paraqet gjetjet e veçanta të monitorimit sistematik për KGJK-në dhe KPK-në, të cilat janë përshkruar gjatë tremujorit të parë të vitit 2019. Për të gjitha këto gjetje të veçanta, IKD ka raportuar në baza të rregullta për publikun përmes portalit “Betimi për Drejtësi” si dhe përmes publikimit të reagimeve të shkurtra në formë të komunikatave për media¹⁰.

7.1. Procesi i rekrutimit të gjyqtarëve të departamenteve speciale

KGJK me 23 prill 2019 ka shpallur konkurs të brendshëm për avansimin e Gjyqtarëve në Departamentin Special të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Departamentin Special të Gjykatës së Apelit.

KGJK këtë proces e ka përmbyllur më 28 qershor 2019, ku edhe ka emëruar gjyqtarët të cilët do të shërbejnë në këto 2 departamente.

Sipas komunikatës për media të KGJK-së të lëshuar me 28 qershor 2019, KGJK në kuadër të Departamentit Special të Gjykatës Themelore në Prishtinë kishte avansuar 6 gjyqtarë:

1. Valbona Musliu – Selimaj
2. Valon Kurtaj
3. Arben Hoti
4. Albina Shabani – Rama
5. Musa Kongjeli
6. Shadije Gërguri

Ndërsa, në kuadër të Departamentit Special të Gjykatës së Apelit, KGJK kishte avansuar 3 gjyqtarë:

1. Kreshnik Radoniqi
2. Vatun Durguti
3. Burim Ademi

Gjyqtarët e lartë cekur kanë filluar punën nga 1 korriku 2019.

Rregullorja për Organizimin dhe Funksionalizimin e Departamentit Special në kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit në nenin 6, paragrafi 1 përcakton se: “KGJK, shpall konkurs të brendshëm për **pozitat e lira për gjyqtar** të cilët do të ushtrojnë funksionin e tyre në kuadër të Departamentit Special”.

¹⁰ Shënim: IKD si rezultat i monitorimit sistematik të KGJK-së dhe KPK-së dhe në përgjithësi të sistemit të drejtësisë, institucioneve dhe agjencioneve që e zbatojnë ligjin, përgatitë raporte ditore, të cilat i publikon në portalin e specializuar për fushën e sundimit të ligjit “Betimi për Drejtësi” (www.betimiperdrejtesi.com) si dhe në uebfaqen e organizatës publikon reagime të shkurtra përmes formës së komunikatave për media (www.kliksorg). Të gjitha raportimet për KGJK dhe KPK janë të qasshme në këto dy dritare të informimit për sundimin e ligjit në Republikën e Kosovës.

Në takimin e mbajtur me 23 prill 2019, KGJK ka nxjerrë vendimin KGJK.nr.87/2019 për shpalljen e konkursit për pozita të lira për gjyqtarë. Neni 1 i këtij vendimi përcakton që “Të shpallet konkurs i brendshëm për pesëmbëdhjetë (15) pozita të lira për gjyqtar, të cilët do të ushtrojnë funksionin e tyre në Departamentin Special në kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe Gjykatës së Apelit”.

Por, numri i pozitave të lira për gjyqtarë nuk ishte cekur fare në takimin e 23 prillit 2019, të cilin e kishte monitoruar IKD. Gjatë këtij takimi, KGJK vetëm ka shpallur konkurs për gjyqtarë në këtë departament, por nuk ka përcaktuar fare numrin e pozitave të lira për gjyqtarë. Të paktën, kjo nuk është përmendur gjatë këtij takimi të KGJK-së.

Po ashtu, vetë ky vendim kishte përcaktuar numrin total të pozitave të lira për gjyqtarë në Departamentin Special, duke mos specifikuar fare se sa pozita të lira për gjyqtarë janë për Departamentin Special në kuadër të Gjykatës Themelore në Prishtinë e sa për Departamentin Special në kuadër të Gjykatës së Apelit.

Përderisa, KGJK në konkursin e shpallur më 23 prill 2019, kishte shpallur konkurs për 9 pozita të lira për Gjyqtarë të Departamentit Special pranë Gjykatës themelore në Prishtinë dhe 3 Gjyqtarë në Departamentin Special pranë Gjykatës së Apelit, që në total i bie 12 gjyqtarë. Pra, përkundër faktit se në vendimin e KGJK-së ishte përcaktuar se konkursi shpallet për 15 pozita të lira, KGJK e kishte shpallur konkursin për vetëm 12 gjyqtarë. Për më tepër, vetë konkursi nuk votohet fare në KGJK, por votohet vendimi për shpalljen e konkursit, ndërsa konkursi i publikuar duhet të jetë në përputhje totale me vendimin e miratuar në takim të KGJK-së.

Se pse KGJK nuk e kishte përcaktuar në vendimin e miratuar numrin e gjyqtarëve të Departamentit Special pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe këtij departamenti pranë Gjykatës së Apelit, dhe pse përkundër faktit se vendimi i miratuar përcaktonte 15 pozita të lira ndërsa konkursi ishte shpallur për 12 pozita të lira, KGJK nuk ka dhënë asnjëherë asnjë arsyetim.

Ndërsa, përkundër faktit se konkursi ishte shpallur për 9 pozita të lira për Gjyqtarë të Departamentit Special pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë, KGJK më 28 qershor 2019 kishte emëruar vetëm 6 Gjyqtarë në këtë departament. As këtë fakt KGJK nuk e ka sqaruar asnjëherë.

7.2. “Kërcënimi” i Sindikatës së Judikaturës për futje në grevë

Në 2 raportet e kaluara të IKD-së lidhur me punën e KGJK-së dhe KPK-së ishte trajtuar edhe fakti se sistemi gjyqësor dhe prokurorial ishin përballur me grevë dhe bojkot, të cilat kishin ndikuar edhe në punën e këtyre 2 sistemeve.

Në raportin e IKD-së lidhur me punën e këtyre dy këshillave gjatë vitit 2018, ishte trajtuar edhe greva e punëtorëve të administratës. Punëtorët e administratës së gjykatave dhe prokurorive në vend, nga 4 deri më 11 korrik 2018 kishin hyrë në grevë të përgjithshme, duke kërkuar realizimin e tri kërkesave, e ato ishin rritja e pagave për 100%, që me Ligjin për

Pagat të ketë vlerësime reale dhe të dinjitetshme për punëtorët e gjykatave dhe prokurorive dhe kërkesa e fundit ka qenë rregullimi i statusit së këtyre punëtorëve. Gjatë kohës së grevës, qindra seanca gjyqësore kishin dështuar të mbaheshin si pasojë e këtij veprimi sindikal. Vetëm në Gjykatën Themelore në Prishtinë, për çdo ditë kanë dështuar të mbahen mbi 100 seanca gjyqësore, përfshirë edhe ato të korrupsionit. Kurse, dhjetëra seanca për çdo ditë, si pasojë e grevës ishin pamundësuar edhe në të gjitha gjykatat e Republikës së Kosovës. Nga greva ishin përjashtuar vetëm rastet e paraburgimeve, të dhunës në familje si dhe rastet të shënjestruara për liberalizimin e vizave.

Ndërsa, më 11 korrik 2018, ishte arritur marrëveshja për ndërprerjen e grevës. Një marrëveshje e tillë është arritur pas një takimi që përfaqësuesit e këshillit grevist kanë pasur me përfaqësues të Këshillit Gjyqësor të Kosovës, Këshillit Prokurorial, kryetarët e Gjykatave Themelore si dhe kryeprokurorët e Prokurorive Themelore, ku ka marr pjesë edhe ministri i Drejtësisë, Abelard Tahiri.

Por, disa ditë më vonë, është bërë e ditur se punëtorët e administratës së gjykatave dhe prokurorive nga kërkesë për rritje page 100%, janë mjaftuar me një shtesë në shumë prej 50 eurove.

Përpos grevës së vitit 2018, raporti i kaluar i IKD-së mbi punën e KGJK-së dhe KPK-së gjatë tremujorit të parë të vitit 2019, kishte trajtuar edhe bojkotin e avokatëve ndaj sistemit gjyqësor.

Me 28 dhjetor 2018, KGJK kishte nxjerrë rekomandim sipas të cilit, avokatët lejohen që të qasen në objektet e Gjykatës vetëm sipas ftesës apo lejes paraprake të Gjyqtarit. Lidhur me këtë rekomandim, më 5 janar 2019 kishte reaguar OAK, ndërsa me 9 janar 2019 avokatët kishin hyrë në bojkot të përgjithshëm, duke mos marrë pjesë në asnjë seancë. Ky bojkot kishte zgjatur mbi 2 ditë, e që si pasojë kishte pasur shtyrjen e qindra seancave gjyqësore. Më 10 janar 2019, KGJK kishte mbajtur një takim të jashtëzakonshëm, ku ishte diskutuar situata e krijuar. Gjatë këtij takimi, ish- Kryesuesi i KGJK-së, Nehat Idrizi, ka thënë se qëllimi i rekomandimit nuk ka qenë kufizimi i qasjes së avokatëve në gjykata, por ndalimi i komunikimit në mes gjyqtarëve dhe avokatëve, pa qenë e pranishme pala tjetër, përkatësisht komunikimit “ex-parte”. Gjatë këtij takimi, KGJK ka nxjerrë vendim me të cilin ka autorizuar Komisionin për Çështje Normative që në bashkëpunim me Komisionin për Administrimin e Gjykatave dhe Kryetarët e Gjykatave të rishikojë dhe hartojë rregulla unike dhe të përbashkëta për rendin shtëpiak në Sistemin Gjyqësor të Republikës së Kosovës. Sipas vendimit, kjo duhet të bëhet brenda një afati të arsyeshëm kohorë. Një ditë pas nxjerrjes së këtij vendimi, OAK kishte pezulluar bojkotin. Deri më tani, KGJK nuk ka miratuar këto rregulla, dhe as nuk kanë njoftuar publikun se në çfarë faze është miratimi i këtyre rregullave.

Probleme të tilla sistemit gjyqësor dhe prokurorial i janë shfaqur edhe gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019. Sindikata e Judikaturës së Punonjësve Administrativ të Gjykatave dhe Prokurorive me 12 qershor 2019 me anë të një shkrese drejtuar Ministrit të Drejtësisë, Zyrës së Kryeministrit dhe përfaqësuesve të KGJK-së dhe KPK-së, kishte njoftuar se kjo syndikatë do të futet në grevë nga 1 korriku i këtij viti. Kjo syndikatë kishte gjithsej 6 kërkesa me të

cilat planifikonte të futej në grevë: 1)përfshirja e administratës së gjykatave dhe prokurorive si nëpunës civil me status të veçantë, punonjësit e kësaj administrate të kenë dallim prej 25% në pagë ndaj nëpunësve të kategorive të tjera, të shpallen koeficientët për secilën kategori të të punësuarve në këtë administratë, tu rikthehet statusi i shërbyesve civil punëtorëve të cilëve u është marrë ky status, të vazhdoj zbatimi i vendimit të Kryeministrit për pagesë shtesë si dhe të bëhet pagesa retroaktive e shtesave nga janari i vitit 2017 deri në gusht 2018.

Por, në një takim që kjo sindikatë kishte mbajtur me Ministrin e Drejtësisë dhe përfaqësuesit të KGJK-së dhe KPK-së, e njëjta ishte pajtuar që të shtyjë grevën deri më 1 tetor 2019. Sipas komunikatës së KGJK-së, palët u pajtuan që: të punohet së bashku me përfaqësuesit e Sindikatës për hartimin e dokumentit për sistematizim e vendeve të punës sipas Ligjit të ri për pagat, të përfundojë procesi i rikthimit të stafit administrativ-teknik në shërbyes civilë, si dhe të bëhen përpjekje për realizimin e pagesës së shtesës prej 50 eurosh nga 1 janari 2019, siç është bërë deri më tani.

“Pas arritjes së pajtueshmërisë për këto pika, përfaqësuesit e Sindikatës së Judikaturës së Kosovës konfirmuan se greva e paralajmëruar për të hënë më 1 korrik 2019 do të mbetet e pezulluar deri më 1 tetor 2019” thuhej në këtë komunikatë.

7.3. Kërcënimi me bombë në KGJK

Nën dyfishimin e një telefonate kërcënuese që pretendohet ta ketë marr roja i sigurimit në KGJK, dhe dyshimet për vendosjen e një mjeti shpërthyes, ka bërë që anëtarët dhe stafi ta braktisin objektin gjatë kohës kur KGJK po zhvillonte takimin e 24 majit të këtij viti.

Nga objekti ishin larguar edhe personeli i Prokurorisë Speciale të Kosovës, që ndodhet në rrugën “Luan Haradinaj”, në Prishtinë, pak metra larg objektit të KGJK-së si dhe stacionit policor të Kosovës. Drejtori i Sekretariatit të KGJK-së, Shkelzen Maliqi, u ka thënë anëtarëve të këshillit dhe stafit tjetër që të dalin jashtë, pas dyshimeve të tilla. Krejt kjo, siç u ka thënë ai anëtarëve të KGJK-së, se roja i sigurimit ka marr një telefonatë kërcënuese se “juve dhe Gjykatën Speciale kanë me ju bo rrafsh me tokë”. Pas këtij lajmi, të gjitha njësitet relevante policore ishin dal në vendin e ngjarjes, me ç’rast për disa orë edhe është bllokuar rruga “Luan Haradinaj”. Ndërsa, Policia ka njoftuar se po punohet intensivisht për ta identifikuar personin që dyshohet se ka kërcënuar me bombë. Përpos stafit të KGJK-së, Policia e Kosovës ka evakuuar edhe objektin e PSRK-së.

Në fund të ditës, përmes një komunikate për media Policia e Kosovës, ka thënë se pas marrjes së informatës, të gjitha njësitet kanë dal në vendin e ngjarjes, por që në fund ka rezultuar se nuk është gjetur asgjë e dyshimtë.

Deri më tani, asnjë institucion nuk ka informuar nëse është arritur zbardhja e këtij rasti nga institucionet e sigurisë dhe drejtësisë.

7.4. Ndërprerja e procesit për zgjedhjen e Kryeprokurorit të PSRK-së

Më 4 prill 2019 është pensionuar Kryeprokurori i PSRK-së, Reshat Millaku, derisa me 15 qershor të këtij viti është pensionuar Kryeprokurori i Prokurorisë Themelore në Prishtinë, Imer Beka. Për këtë arsye, KPK ka planifikuar zgjedhjen e 2 kryeprokurorëve të rinjë, përkatësisht Kryeprokurorit të PSRK-së dhe Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë.

Për këtë arsye, KPK kishte ndryshuar Rregulloren për Emërimin e Kryeprokurorëve. Kjo rregullore ishte ndryshuar më 21 shkurt 2019, përkatësisht 8 ditë para se KPK të shpallte konkursin për Kryeprokurorë të PSRK-së. Në ditën kur ishte shpallur ky konkurs, 1 mars 2019, pasi që pretendonte këtë pozitë, nga pozita e anëtarit të KPK-së ka dhënë dorëheqje ish-kryesuesi i këtij këshilli, Blerim Isufaj.

Konkursi për Kryeprokuror të ri të PSRK-së është hapur nga KPK-ja, më 1 mars 2019 dhe është mbyllur më 15 mars 2019.

Po ashtu, më 1 mars 2019, KPK-ja kishte themeluar Komisionin për Vlerësimin e Kandidatëve për kryeprokuror të PSRK-së, i përbërë nga kryesuesi Besim Kelmendi dhe anëtarët Drita Hajdari dhe Xhevdet Bislimi. Më pas, prokurorja speciale Drita Hajdari kishte dhënë dorëheqje nga kjo pozitë. Në një përgjigje me shkrim nga KPK-ja, për “Betimi për Drejtësi”, thuhej se dorëheqja e Hajdarit është bërë për arsye personale. Në këtë përgjigje thuhej se anëtarja e komisionit, Drita Hajdari, është zëvendësuar nga anëtari rezervë i këtij komisioni, Kryeprokurori i Prokurorisë së Apelit, Haxhi Dërguti. Edhe vetë Haxhi Dërguti njëherë kishte dhënë dorëheqje nga kjo pozitë, por më pas kishte deklaruar se e kishte revokuar dorëheqjen e tij.

Në garë për pozitën e kryeprokurorit të PSRK-së ishin 4 kandidatë: Haki Gecaj, Ish-kryesuesi i KPK-së, Blerim Isufaj, Atdhe Demaj dhe Armend Hamiti.

Komisioni për Vlerësimin e Kandidatëve për Kryeprokuror të ri të PSRK-së kishte rekomanduar ish-kryesuesin e KPK-së, Blerim Isufaj të cilin e kishin vlerësuar me 40.1 pikë, kurse Haki Gecaj, ishte vlerësuar me 42.9 pikë. Kurse, dy kandidatët që nuk kishin kaluar në fazën finale, Atdhe Demaj, ishte vlerësuar me 31.8 pikë, ndërsa Armend Hamiti ishte poentuar me 29.2.

Në takimin e 10 prillit kur edhe ishte pritur që të mbahet procesi i votimit për Kryeprokurorë të PSRK-së, votimi ishte shtyrë nga KPK, pasi kjo e fundit kishte aprovuar kundërshtimet e kundër kandidatëve Atdhe Demaj dhe Armend Hamiti.

Në takimin e 25 prillit 2019 përsëri si pikë e rendit të ditës ishte votimi për kryeprokurorë të PSRK-së. Gjatë këtij takimi, KPK ka anuluar tërësisht këtë konkurs, me arsyetimin se duhet të miratohet një rregullore e re për emërimin e Kryeprokurorëve, e cila duhet të jetë në përputhje me aktgjykimet e Gjykatës Kushtetuese në rastin e zgjedhjen së Kryetarëve të Gjykatave nga KGJK. Arsyetimi i anulimit të konkursit ishte mos krijimi i pasigurisë juridike me ndryshimin e rregullores në mes të procesit. Me anulimin e konkursit, KPK kishte

autorizuar Komisionin për Çështje Normative për hartimin e një rregulloreje të re për emërimin e kryeprokurorëve. Sipas KPK-së, deri në miratimin e rregullores së re nuk do zhvillohet as procesi për zgjedhjen e kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë.

Lidhur me zgjedhjen e Kryeprokurorëve, IKD me 12 maj 2019 kishte publikuar analizën e politikave “Lufta” për Kryeprokurorët”.

Në këtë analizë IKD kishte konkluduar se për shkak të vështirësive të KPK-së në kryerjen e procesit të pavarur, të drejtë dhe transparent të zgjedhjes së pozitive të larta, sidomos zgjedhjes dhe propozimit për emërimin e Kryeprokurorit të Shtetit dhe zgjedhjes dhe emërimit të Kryeprokurorëve, IKD vlerëson se KPK duhet të marrë parasysh hartimin e një rregulloreje të re të zbatueshme për procedurën e zgjedhjes dhe emërimit për të gjitha pozitat e larta në sistemin e prokurorial, duke përfshirë pozitën e Kryeprokurorit të Shtetit, Kryeprokurorit të PSRK-së, Kryeprokurorit të Apelit dhe Kryeprokurorëve të Prokurorisë Themelore.

Sipas IKD-së, KPK duhet të shmang praktikën e tanishme të miratimit të dy rregulloreve të ndryshme, një për Kryeprokurorin e Shtetit dhe e dyta për Kryeprokurorët e tjerë dhe përcaktimin e procedurave dhe kriterëve të ndryshme për procesin zgjedhor të pozitive të mësipërme si dhe në vend të kësaj, KPK duhet të fokusohet në hartimin dhe miratimin e rregullores së re për emërimin e Kryeprokurorit të Shtetit dhe Kryeprokurorëve në të cilin do të përcaktojë qartë procedurën për përzgjedhjen dhe emërimin, duke përfshirë sigurimin e rregullave dhe kriterëve të qarta, transparente dhe objektive. Për të munduruar që sistemi prokurorial të arrijë objektivat e tij dhe të kryejë funksionet e tij, është thelbësore që Kryeprokurorët në të gjitha nivelet të zgjedhën në bazë të kompetencave të dëshmuara, integritetit dhe pavarësisë, si dhe në përputhje me procedurat e paanshme, duke përjashtuar çdo diskriminim dhe duke lejuar mundësinë e rishikimit të paanshëm.

“Pavarësia dhe integriteti i prokurorëve të shtetit janë me interes legjitim për publikun e gjerë. Ata duhet të mbrohen nga sulmet që ka gjasa t’i pengojnë që të kryejnë detyrat e tyre në mënyrë të pavarur ose që dëmtojnë besimin e publikut tek ata dhe institucioni që përfaqësojnë. Vendimi për emërimin e udhëheqësit të shërbimit prokurorial është me interes të veçantë dhe mund të jetë edhe më i ndjeshëm se sa në rastin e gjyqtarëve. Sa i përket emërimit të Kryeprokurorit të Shtetit dhe Kryeprokurorit të PSRK-së, nuk është e mjaftueshme që një kandidat për një zyrë të tillë të lartë t’i nënshtrohet kërkesave të përgjithshme të kualifikimit që ekzistojnë për çdo pozicion tjetër prokurorial. Kompetencat e Kryeprokurorit të Shtetit dhe Kryeprokurorit të PSRK-së kërkojnë kompetenca dhe përvojë të posaçme. Në këtë drejtim, KPK gjatë miratimit të rregullores duhet të marrë në konsideratë këto, përderisa i harton kriteret e kualifikimit dhe eksperiencës. Me qëllim që procesi i emërimit të jetë më transparent dhe i hapur, bazuar në Komisionin e Venecias, OSBE/ODIHR dhe ÇPE/DGI rekomandohet që të propozohet jo vetëm një, por disa kandidatë për postin e Kryeprokurorit dhe pastaj KPK të zgjedhë një prej tyre. Në këtë drejtim, KPK duhet të marrë në konsideratë ata kandidatë që kanë përafërsisht të njëjtin rezultat, që të kenë mundësinë të jenë pjesë e procesit të votimit nga ana e KPK-s” thuhej ndër të tjera në këtë analizë të IKD-së.

Lidhur me miratimin e rregullores së re, në dëgjimin publik të organizuar nga KPK më 18 korrik 2019, IKD kishte paraqitur komentet e saj¹¹.

7.5. KPK në mënyrë të kundërligjshme shpërblen me pozitën e UD Kryeprokurorit të Prishtinës prokurorin Kujtim Munishi

Në takimin e 7 qershor 2019, për shkak të shtyrjes së procesit për emërimin e Kryeprokurorit të ri të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, KPK ka caktuar Prokurorin Kujtim Munishi u.d. të Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë.

Lidhur me këtë vendim, IKD kishte reaguar me 17 qershor 2019.

Sipas IKD-së, KPK mënyrë të kundërligjshme e ka caktuar Prokurorin Kujtim Munishi në pozitën e U.D. të Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë.

Përderisa ligjet bazike që rregullojnë sistemin prokurorial të Kosovës, si Ligji për Këshillin Prokurorial dhe Ligji për Prokurorin e Shtetit, nuk kanë dispozita që rregullojnë caktimin e U.D. së Kryeprokurorëve të prokurorive përkatëse, KPK përmes Rregullores nr.8/2016 për Emërimin e Kryeprokurorëve, në nenin 14, ka përcaktuar në mënyrë taksative se në rast të mungesës së Kryeprokurorit të Prokurorisë përkatëse, i njëjti zëvendësohet nga zëvendësi i tij, i caktuar nga vet ai.

Ish-Kryeprokurori i Prokurorisë Themelore në Prishtinë, z. Imer Beka kishte caktuar si Zëvendës të Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, prokurorin Ibrahim Berisha. Kryeprokurorit Beka i ka përfunduar mandati si Kryeprokuror i PTh në Prishtinë, dhe sipas Rregullores së miratuar nga vet Këshilli Prokurorial i Kosovës, me automatizëm, prokurori Berisha merr përgjegjësitë dhe kompetencat e U.D. së Kryeprokurorit të PTh në Prishtinë.

Për më tepër, në nenin 14 pika 2 të Rregullores për Emërimin e Kryeprokurorëve të miratuar nga vet KPK dhe që është në fuqi, përcaktohet se në rast të pushimit të mandatit të Kryeprokurorit, zëvendës-kryeprokurori e ushtron pozitën e Kryeprokurorit por jo më gjatë se tre muaj. Mbi këtë bazë vendimin për caktimin e U.D. e merr Këshilli Prokurorial i Kosovës.

Ky obligim ligjor është shkelur nga KPK, e cila ka anashkaluar zëvendës kryeprokurorin e Prokurorisë Themelore në Prishtinë dhe ka propozuar dhe caktuar për ushtrues detyre të kryeprokurorit, prokurorin Kujtim Munishi.

IKD vlerëson se kjo logjikë e veprimit nga KPK, duke shkelur politikat e saj që rregullojnë administrimin dhe menaxhimin e sistemit prokurorial, të cilat vetë i ka miratuar, dëshmon se qëllimi i emërimit të prokurorëve të caktuar në këto pozita është që të njëjtit të jenë në rolin e argatit ndaj grupeve të caktuara të interesit. Për IKD-në është e papranueshme logjika e

¹¹ "Komentet e IKD-së në Draft – Rregulloren për Emërimin e Kryeprokurorëve të Shtetit dhe Kryeprokurorëve të Prokurorive të Republikës së Kosovës". IKD. 18 korrik 2019. (<https://kli-ks.org/komentet-e-ikd-se-ne-draft-rregulloren-per-emerimin-e-kryeprokuroreve-te-shtetit-dhe-kryeprokuroreve-te-prokurorive-te-republikes-se-kosoves/>). (qasur së fundi më 29 korrik 2019).

veprimet në këtë mënyrë të kundërligjshme, sidomos në rastet si ky, kur tendenca e drejtuesve të KPK-së shkon në drejtim të shpërblimit të kundërligjshëm me pozita dhe ngritje të shpejtë në karrierë të prokurorit Kujtim Munishi, për të cilin IKD dhe mediat e pavarura kanë raportuar për shërbimin që ai ka bërë për Kryeprokurorin e Shtetit, Aleksandër Lumezi, të cilit ia ka mbyllur në mënyrë të kundërligjshme hetimin për dosjen e manipuluar të provimit të jurisprudencës. Për më tepër, IKD e konsideron të papranueshme qasjen dhe politikën e ndjekur nga KPK që në pozita udhëheqëse të caktoj persona me integritet të cenuar dhe ndaj të cilëve publiku ka mungesë të besimit në pavarësinë dhe paanshmërinë e tij në ushtrimin e funksioneve prokuroriale.

IKD dhe publiku nuk e ka të qartë arsyen e shkeljes së dispozitave të Rregullores për Emërimin e Kryeprokurorëve dhe emërimin e kundërligjshëm të prokurorit Kujtim Munishi.

Nuk është dhënë asnjë arsye për mos emërimin e zëvendës kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, në pozitën e ushtruesit të detyrës së kryeprokurorit, ashtu siç përcaktohet në Rregullore, në nenin 14, paragrafi 2.

Përpos kësaj, zëvendës Kryeprokurori i Prokurorisë Themelore në Prishtinë, Ibrahim Berisha, kishte paditur KPK-në lidhur me këtë vendim, ku po ashtu ka kërkuar edhe masë të përkohshme, përmes së cilës ka kërkuar që urgjentisht të anulohet vendimi i kundërligjshëm.

Sipas padisë së ushtruar më 26 qershor 2019, e të cilën e ka siguruar “Betimi për Drejtësi”, Ibrahim Berisha, Zëvendës-Kryeprokuror i Prokurorisë Themelore të Prishtinës ka kërkuar anulimin e vendimit Nr.KPK/Nr.377/2019 të Këshillit Prokurorial të Kosovës, të datës 7 qershor 2019, për emërimin e UD të Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, si dhe emërimin e tij në po këtë pozitë, apo kthimin e çështjes në rivendosje.

Kjo pasi që siç thuhet në padi, KPK në takimin e 168 – të në mënyrë të kundërligjshme dhe pa përfshi në rendin e ditës, e ka emëruar si UD të Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, prokurorin Kujtim Munishi.

Për më tepër, Berisha ka kërkuar edhe caktimin e masës së përkohshme të sigurimit me ndalimin e ekzekutimit të vendimit të KPK-së, së 7 qershorit, për emërimin e UD të Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, pasi që, sipas tij, ky vendim do të shkaktojë pasoja me pasiguri në zbatimin e ligjshmërisë nga KPK.

Zëvendës-Kryeprokurori Berisha, ndër të tjera, në padi ka thënë se vendimet e tilla të paligjshme po ndikojnë në moszbatimin e ligjshmërisë në sistemin prokurorial të Kosovës–humbjen e besimit të qytetarëve në sistemin prokurorial dhe reagimin e mediave dhe shoqërisë civile dhe organizatave tjera monitoruese në mjetet e informimit publik.

Përpos kësaj padie, Berisha kishte bërë ankesë edhe në KPK, të cilën KPK e kishte trajtuar në takimin e mbajtur me 3 korrik 2019. KPK gjatë këtij takimi, e ka refuzuar ankesën e zëvendës-Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë, dhe ka lënë në fuqi vendimi sipas të cilit u.d. i Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë caktohet Prokurori Kujtim Munishi.

7.6. Dështimi në praktikë i Rregullores së KPK-së për Shërbimin e Komunikimit

Me miratimin e Rregullores për Shërbimin e Komunikimit në Sistemin Prokurorial nga ana e KPK-së më 10 prill 2019.

Me anë të kësaj rregulloreje, KPK ka centralizuar informacionin tek Kryeprokurori i Shtetit.

Ligjshmëria e kësaj rregulloreje është analizuar tashmë në këtë raport tek pjesa e legjislacionit sekondar të KPK-së.

Për këtë rregullore, akterë brenda sistemit prokurorial vazhdimisht kan insistuar se informacioni kalon në ZKSH vetëm sa i përket rasteve të veçanta të papërkufizuara në rregullore, dhe se me anë të kësaj rregulloreje synohet ngritja e mëtutjeshme e transparencës brenda sistemit prokurorial.

Por, për të vlerësuar afërsinë e sistemit prokurorial me publikun pas miratimit të kësaj rregulloreje, IKD ka monitoruar zbatimin në praktikë të së njëjtës, që nga 10 prilli 2019, kur edhe është miratuar kjo rregullore.

Të gjeturat flasin se pas miratimit të kësaj rregulloreje, respektivisht pas centralizimit të informacionit në ZKSH, ka një regres rapid të transparencës në sistemin prokurorial.

Kjo rregullore përcakton se ZKSH në bashkëpunim me të gjitha prokuroritë përpilon raportin 24 orësh të Prokurorit të Shtetit, të cilin u'a dërgon mediave. Ky obligim formalisht është përmbushur pothuajse në çdo rast, përveç vikendeve, ku raportin 24 orësh të Prokurorit të Shtetit për të shtunën dhe të dielën, ZKSH u'a ka përcjellur mediave të hënën.

Sa i përket përmbajtjes së këtij raporti, nga i njëjti nuk mund të kuptohet drejt veprimtaria e përditshme e Prokurorit të Shtetit, aq më tepër të dhënat për rastet specifike të cilat janë të rëndësishme për publikun, mediat dhe shoqërinë civile. Pjesa më e madhe e këtij raporti janë të dhëna "bllanko" mbi numrin e aktakuza të ngritura, ndalimeve dhe kërkesave për caktimin e masave të sigurisë. Pra, kemi të bëjmë me një raport ku pjesa më e madhe e tij është statistikë.

Përtej këtij raporti, Prokurori i Shtetit pothuajse nuk ka ndërmarrë mundin asnjëherë për t'iu dhënë përgjigje kërkesave të tjera për informata, për çështje me rëndësi për publikun, mediat dhe shoqërinë civile, që nuk janë pjesë e raportit 24 orësh të Prokurorit të Shtetit.

Nëse krahasojmë të dhënat nga raportet e kaluara të IKD mbi punën e sistemit prokurorial, shihet se pas centralizimit të informacionit prokurorial në ZKSH, transparenca shkon drejt një regresi rapid.

Gjatë vitit 2018, IKD kishte adresuar gjithsej 108 kërkesa për qasje në dokumentet publike dhe informata në sistemin prokurorial. Prej këtyre 108 kërkesave, IKD ma marrë përgjigje pozitive në 42 prej tyre, apo 37.86 %, në 55 prej tyre, apo 51.45%, IKD nuk ka marrë fare

përgjigje, kurse në 11 kërkesa institucionet prokuroriale kanë refuzuar të japin të dhënat e kërkuara, apo në 10.67%.

Gjatë tremujorit të parë të vitit 2019, IKD kishte adresuar në sistemin prokurorial gjithsej 26 kërkesa për qasje në dokumentet publike dhe informata. Prej këtyre 26 kërkesave, IKD ka marrë 15 përgjigje pozitive apo në 57.69%, 6 kanë qenë përgjigje negative apo 23.07%, ndërsa në 5 kërkesa IKD nuk ka pranuar fare përgjigje, apo në 19.23%.

Ndërsa, gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, IKD ka adresuar në sistemin prokurorial gjithsej 127 kërkesa për qasje në dokumente publike dhe informata. Prej këtyre 127 kërkesave, 116 i janë drejtuar të gjitha prokurorive, nga të cilat IKD ka marrë vetëm 16 përgjigje pozitive apo 13.73% të kërkesave, në 6 kërkesa apo 5.17% të kërkesave prokuroritë kanë refuzuar që të japin përgjigje ndërsa në gjithsej 94 kërkesa apo në 81.03% të kërkesave të parashtuara IKD nuk ka marrë fare përgjigje nga prokuroritë.

Pra, gjatë vitit 2018, përqindja e kërkesave për qasje në dokumente publike dhe informata në të cilat IKD nuk kishte marrë përgjigje kishte qenë 51.45%, derisa kjo përqindje kishte rënë gjatë tremujorit të parë të vitit 2019 në 19.23%, i cili fakt në raportin e kaluar të IKD-së është evidentuar si progres.

Por, gjatë tremujorit të dytë të vitit 2019, pra pas centralizimit të informacionit në ZKSH, kjo përqindje është ngritur në 81.03%. Kjo e dhënë flet për atë se sistemi prokurorial tanimë është pothuajse hermetikisht i mbyllur dhe plotësisht jo transparent, përpos rasteve përjashtuese.

Përkundër mungesës së vullnetit të sistemit prokurorial për të qenë transparent me publikun, mediat dhe shoqërinë civile, mënyra se si është ndërtuar rregullorja krijon edhe vështirësi teknike në plasimin e informacioneve. Por, fajtori në këtë rast është rregullorja e kundërligjshme e KPK-së, dhe jo publiku, mediat dhe shoqëria civile. Madje, ky fakt ishte përmendur nga IKD edhe në komentet që IKD kishte dërguar në KPK përkitazi me Rregulloren për Shërbimin e Komunikimit në Sistemin Prokurorial, por që nuk ishin marrë parasysh nga KPK.

“Në anën tjetër, përparësi e kësaj rregullore është neni 16.1.1.3 që përcakton se “Të gjithë përfaqësuesit e mediave, pa dallim, trajtohen njëjtë, me mirësjellje profesionale duke marrë në konsideratë **afatet dhe kufizimet e atyre.**”

Duke pasur parasysh natyrën e afateve dhe kufizimeve të mediave, përcaktimi që çdo informacion të kalojë përmes një personi, që në këtë rast është Kryeprokurori i Shtetit, është apriori i pazbatueshëm. Bazuar në vendimet e Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (*të obligueshme sipas nenit 53 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës*) lajmi i mediave është “mall që shpejt humb vlerën”. Në anën tjetër, është në interes të publikut që për një rast të caktuar të informohet në kohë sa më të shpejtë. Ndjekja e procedurës që secilin informacion para se të plasohet në publik ta kontrollojë Kryeprokurori i Shtetit është procedurë, e cila pamundëson zbatimin në praktikë të nenit 16.1.1.3 të rregullores. Për më tepër, kjo

pamundësi është vërtetuar edhe nga monitorimi që IKD i ka bërë zbatimit në praktikë të kësaj rregulloreje, cila do të trajtohet tek gjetjet e veçanta” thuhej në komentet e IKD-së drejtuar KPK-së gjatë fazës së draftimit të kësaj rregulloreje.

Për këto arsye, IKD vlerëson se përkundër kundërligjshmërisë së centralizimit të informacionit prokurorial tek Kryeprokurori i Shtetit, e cila tanimë është trajtuar në këtë raport tek pjesa e legjislacionit sekondar të KPK-së, edhe të dhënat nga monitorimi praktik tregojnë se kjo rregullore është sinonim i mos transparencës.

Andaj, IKD vlerëson se nëse KPK është me të vërtetë e përkushtuar që të ngrisë transparencën në punën e saj, hapi i parë është që të reflektojë përballë këtyre të gjeturave, dhe të decentralizoj informacionin prokurorial, ashtu siç edhe përcaktohet me ligjet bazike. Në të kundërtën, sistemi prokurorial do të shndërrohet në një sistem hermetikisht të mbyllur, për të cilin gjëja e parë që do të bie ndërmend kur ta përmendësh do të jetë mos transparenca.

7.7. “Lufta e ftohtë” e KPK-së me Shqipdon Fazliun

Në takimin e 163-të të KPK-së të mbajtur me 1 mars 2019, para anëtarëve të KPK-së ka raportuar Koordinatori Kombëtar për Luftimin e Krimeve Ekonomike, Shqipdon Fazliu.

Ky raportim i Fazliu ka kaluar me tensione gjatë këtij takimi.

Deri te tensionimi, ka ardhur pasi që lidhur me raportimin e Fazliut ka pasur pakënaqësi nga anëtarët e KPK-së, ndaj të cilëve Fazliu ka reaguar duke thënë se edhe mund të ofrojnë dorëheqje, nëse vlerësohet se dikush tjetër mund ta bëjë punën e tij më mirë.

Një tension i tillë ka vazhduar gjatë gjithë kësaj mbledhje, me ç’rast Fazliu në fund edhe e ka lëshuar takimin, pasi që anëtarët e KPK-së, kanë vendosur që raporti i tij të votohet pa rekomandime.

Deri më tani, Fazliu nuk ka dhënë dorëheqje. Në një përgjigje për “Betimi për Drejtësi”, Fazliu ka thënë se do të raportojë përsëri në KPK.

Por, që nga 1 marsi 2019, përkatësisht në takimin në të cilin kishte tensione në mes anëtarëve të KPK-së dhe Koordinatorit Kombëtar për Luftimin e Krimeve Ekonomike, Shqipdon Fazliu, ky i fundit nuk është paraqitur më në KPK.

Deri më këtë datë, Fazliu kishte raportuar vazhdimisht para anëtarëve të KPK-së, për periudha tremujore, obligim i cili është edhe i sanksionuar me nenin 7.2. të Rregullores për Themelimin dhe Funkcionalizimin e Koordinatorit Kombëtar.

Më 1 mars të këtij viti, Fazliu kishte raportuar para anëtarëve të KPK-së lidhur me tremujorin e katërt të vitit 2018, ndërsa i njëjti nuk ka raportuar fare sa i përket tremujorit të parë dhe të dytë të këtij viti.

IKD ka kërkuar edhe përgjigje me shkrim nga KPK se a është ftuar Fazliu nga KPK për të raportuar, dhe për çfarë arsye i njëjti nuk ka raportuar deri tani. Por, në këtë kërkesë për informata, IKD nuk ka marrë përgjigje nga KPK.

Në këtë mënyrë, IKD vlerëson se puna dhe mos puna e Koordinatorit Kombëtar për Luftimin e Krimin Ekonomik duhet të vlerësohet nga mekanizmat e brendshëm të sistemit prokurorial. Nëse ky koordinator, në rastin konkret Prokurori Shqipërisë Fazliu, sipas KPK-së nuk ka treguar performancës e duhur, i njëjti të zëvendësohet me një aktor tjetër, në mënyrë tensionet e krijuara në mes anëtarëve të KPK-së dhe Prokurorit Fazliu, mos të ndikojnë në efikasitetin e Koordinatorit Kombëtar për Luftimin e Krimin Ekonomik.

8. Rekomandime:

Rekomandimet për KGJK:

1. KGJK të tregojë efikasitet të shtuar në përmbushjen e obligimeve ligjore, sidomos miratimin e legjislacionit sekondar i cili për shkak të mungesës së efikasitetit nuk është miratuar tash e disa vite. Po ashtu, IKD rekomandon që pas hyrjes në fuqi të Ligjit të ri për KGJK-në dhe Ligjit të ri për Gjykatat, KGJK të miratojë plan të veprimit dhe të përcaktojë afate për miratimin e legjislacionit sekondar.
2. KGJK ti shmanget qasjes së volumit të panevojshëm të legjislacionit sekondar. Për këtë arsye, KGJK në secilin rast të draftimit të legjislacionit sekondar, paraprakisht duhet ti përcaktojë kufijtë dhe detyrimet e saj përballë ligjit, dhe në kuptim të dispozitave ligjore të draftojë edhe rregulloren deri në masën që kërkohet me ligj, pavarësisht nëse volumi i aktit nënligjor do të jetë i vogël ose i madh.
3. KGJK të ndryshojë Rregulloren për Procedurën Disiplinore të Gjyqtarëve në raport me ankesat anonime. Deri në ndryshimin e kësaj rregulloreje, autoritetet kompetente brenda sistemit gjyqësor mos ta zbatojnë nenin 7.2.1 të kësaj rregulloreje, në atë mënyrë që mos të hudhin ankesat paraprakisht për faktin e vetëm se të njëjtat janë anonime.
4. KGJK të zbatojë rregulloret të cilat vetë i ka miratuar.
5. KGJK të miratojë sa më shpejt rregullat unike dhe të përbashkëta lidhur me rendin shtëpiak në sistemin gjyqësor të Republikës së Kosovës.
6. KGJK të publikojë të gjitha vendimet dhe rregulloret e nxjerra nga KGJK. Po ashtu, KGJK duhet ta vazhdojë progresin e nisur në kuptim të respektimit të dy gjuhësinë, dhe të gjitha vendimet të publikohen edhe në Gjuhën Serbe.
7. KGJK të rrisë transparencën në përgjithësi, përkatësisht të respektojë Ligjin për Qasje në Dokumentet Publik.
8. KGJK të bëjë vlerësimin e performancës për aq gjyqtarë sa kërkohet me Ligj.
9. KGJK, përkatësisht Komisioni për Vlerësimin e Performancës së KGJK-së, t'i kushtojë rëndësi të veçantë procesit të vlerësimit të performancës, në atë mënyrë që me anë të këtij procesi të arrihet qëllimi i tij dhe jo që ky proces të kryhet vetëm formalisht.
10. IKD i rekomandon KGJK-së që në afatin e përcaktuar ligjor të themelojë degët e reja që parashihen me Ligjin e ri për Gjykatat, dhe jo të ndjek praktikën e deritanishme ku

tanimë është shfuqizuar Ligji për Gjykatat, por që asnjëherë nuk janë themeluar degët e reja të gjykatave në Fushë Kosovë dhe Obiliq

11. KGJK në përmbushjen e detyrimeve të saja ti përmbahet afateve të përcaktuara me ligj dhe rregullore të miratuara nga vetë KGJK.
12. KGJK ta kuptojë dallimin në mes transferimit dhe avansimit, në atë mënyrë që mos të avansojë gjyqtarë në emër të transferimit.
13. KGJK ti përmbahet planit vjetor për orarin e takimeve të KGJK-së, plan i cili është miratuar nga vetë KGJK.
14. IKD i rekomandon anëtarëve të KGJK-së që të luajnë rol aktiv në takime të Këshillit gjatë procesit të politikë bërjes dhe vendimmarrjes në Këshill.
15. IKD i rekomandon KGJK-së që të gjitha proceset, veçanërisht ato që janë me një rëndësi të veçantë për publikun, mediat dhe shoqërinë civile ti zhvillojë mbi bazën e transparencës së plotë. Sa i përket procesit të avansimit të gjyqtarëve në Departamentin Special të Gjykatës Themelore në Prishtinë dhe këtij Departamenti pranë Gjykatës së Apelit, KGJK të drafttojë, miratojë dhe publikoj një raport të detajizuar mbi gjithë procesin.
16. Pas miratimit të Ligjit të ri për Përgjegjësinë Disiplinore të Gjyqtarëve dhe Prokurorëve, KGJK të kujdeset që të gjitha masat disiplinore që kërkon me ligj të bëhen publike.

Rekomandimet për KPK:

1. IKD i rekomandon KPK-së që urgjentisht të rishqyrtojë Rregulloren për Shërbimin e Komunikimit në Sistemin Prokurorial, dhe në rregulloren e re ta decentralizojë informacionin prokurorial, ashtu siç përcaktohet në ligjet bazike.
2. IKD i rekomandon KPK-së që të rikthejë Prokurorët Kujdestarë për Komunikim me Media.
3. IKD i rekomandon KPK-së që punën e saj ta ndërtojë mbi parimin e transparencës, në atë mënyrë që të jap qasje në dokumentet dhe informatat publike për të cilat publiku, mediat dhe shoqëria civile kërkojnë qasje.
4. KPK ti shmanget qasjes së volumit të panevojshëm të legjislacionit sekondar. Për këtë arsye, KPK në secilin rast të draftimit të legjislacionit sekondar, paraprakisht duhet ti përcaktojë kufijtë dhe detyrimet e saj përballë ligjit, dhe në kuptim të dispozitave ligjore të draftojë edhe rregulloren deri në masën që kërkohet me ligj, pavarësisht nëse volumi i aktit nënligjor do të jetë i vogël ose i madh.
5. KPK ti përmbahet ligjeve bazike me rastin e miratimit të legjislacionit sekondar.
6. KPK të ndryshojë Rregulloren për Procedurën Disiplinore të Prokurorëve në raport me ankesat anonime. Deri në ndryshimin e kësaj rregulloreje, autoritetet kompetente brenda sistemit prokurorial mos ta zbatojnë nenin 7.2.1 të kësaj rregulloreje, në atë mënyrë që mos të hudhin ankesat paraprakisht për faktin e vetëm se të njëjtat janë anonime.
7. KPK në përmbushjen e obligimeve të saja ligjore ti përmbahet afateve të përcaktuara në ligj dhe në rregulloret të cilat vetë KPK i ka miratuar.

8. KPK të publikojë të gjitha aktet nënligjore të KPK-së, duke respektuar edhe dygjuhësinë.
9. Komisioni për Vlerësimin e Performancës së Prokurorëve këtë proces ta kryejë me një kujdes, profesionalizëm dhe përkushtim maksimal, në mënyrë që ky proces ta arrijë qëllimin e tij dhe jo që ky proces të përfundohet vetëm formalisht
10. IKD i rekomandon KPK-së të raportojë para publikut për zbatimin e objektivave të saj të përcaktuara në mënyrë specifike dhe të bazuar në indikator të matshëm çdo gjashtë (6) muaj.
11. IKD i rekomandon KPK-së t'i ftojë Kryeprokurorët e të gjitha prokurorive për të raportuar çdo 3 (tre) muaj, që i bie katër (4) herë brenda vitit. Po ashtu, ky raportim të jetë përmbajtësor dhe efektiv, e jo të zhvillohet vetëm formalisht.
12. IKD i rekomandon anëtarëve të KPK-së që gjatë ushtrimit të funksioneve të tyre të kenë rol aktiv, përmes pjesëmarrjes në diskutim dhe debat gjatë procesit të politikë bërjes dhe vendimmarrjes në KPK.
13. IKD i rekomandon KPK-së që të respektojë rregulloret që vetë i ka miratuar.
14. IKD i rekomandon KPK-së që sa më shpejtë të miratojë Rregulloren për Emërimin e Kryeprokurorëve, si dhe brenda afateve të përfundojë procesin e emërimit të Kryeprokurorit të PSRK-së dhe të Kryeprokurorit të Prokurorisë Themelore në Prishtinë.
15. IKD rekomandon që KPK ta qartësojë raportin me Koordinatorin Kombëtar për Luftimin e Krimeve Ekonomike, dhe që ky Koordinator mos të mbetet jofunksional, por sipas afateve të përcaktuara në rregulloren e KPK-së, i njëjti të raportojë para anëtarëve të KPK-së.